הצפה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר-אילן ז"ל

ב"ה, יום חמישי, כ' מנחם-אב תשל"ד (8.8.1974)
שנה ל"ז — גליון 11747 — המחיר 80 אגורה

יקסון החליט להתפטר

מוסר עתון אמריקני ממקור מהימן

...ינגטון, 7 (ע"ר) — העיתון "בוליטין" המופיע בעיר ...יא היום מקור מהימן, ...ב לנשיא ניקסון, שאמר ...צוא מתכונן להתפטר.

...מושינגטון, מסר כתב ה... התבססו על אותו מקור, כי "קיבל החלטה שאין לחזור ...".

...את לא צויין בידיעה מתי יס... שיא מכהונתו ואף לא זוהה שומאר כמקורב לנשיא ניק... הגדיר את עצמו כ"תומך מסור ...בנשיא". ...זה זכה בפרס פוליצר אשתקד.

בפרסמו כתבה על ענייני המיסים של מר ניקסון, כתבה אשר הביאה בסופו של דבר לכך שהנשיא נאלץ לשלם לשלטונות המס סכום ניכר לחיסול פיגורים.

בידיעה אחרת מושינגטון נמסר, כי מנהיג הרפובליקנים בסנט יו סקוט אמר היום שהנשיא ניקסון אינו יכול עוד להיחשב כתף מפשע לקראת אפשרות של משפט בסנט, והבעייה היחידה שיש להכריע בה במקרה כזה תהיה "מידת האחריות".

הערותיו של הסנטור סקוט נתנו ביטוי נוסף להתמוטטות התמיכה בניקסון בקרב המחנה האיתנים ביותר. כמה מראשי הרפובליקנים בסנט כבר דישו את ההתפטרותו של הנשיא.

פורד מתכונן ליטול לידיו את השלטון

דיטרויט 7 (יופ"א) — סגן נשיא ארה"ב ג'ראלד פורד, החל בהתוויית תכניות בדבר העברת השלטון לידיו, במקרה שהנשיא ניקסון יתפטר או יודח מתפקידו — מסר היום ה"דיטרויט פרי פרס".

העתון קיבל לידיו את המידע מעוזריו של פורד, שסירבו לזהות את עצמם. הם אמרו, שמרגישים את עצמם עתה חופשיים להעלות הצעות בענייני מדיניות בהחלטות אישיות, שיש לקבל אם פורד יעלה לכס הנשיאות. "ב-18 השעות האחרונות חל שינוי בעניינים" — אמר אחד העוזרים, שהוסיף כי פורד מבין מה הולך לקרות, כיוון שהוא ריאליסט. ומאחר שהוא יודע מה גדולה המלאכה שיש לעשות למען המדינה, הוא ירצה להיות בטוח שהוא מוכן לתפקיד.

קיסינג'ר אינו מתכוון להתפטר

וואשינגטון, 7 (ע"צ) — שר החוץ האמריקאי ד"ר הנרי קיסינג'ר אינו מעלה בדעתו להתפטר — מסר היום דובר הסטייט דיפרטמנט רוברט אנדרסון במסיבת העתונאים היומית שלו.

לאחר שוועדת החוץ של הסינאט הביעה את אמונה המלא בקיסינג'ר וטיהרה אותו מכל חשד של מעורבות בפרשת ההאזנה לשיחות הטלפון, אין לשר החוץ כל סיבה להתפטר מתפקידו — אמר הדובר.

דמשק, 7 (עופ"א, ע"צ) — ממשלות סוריה ומערב גרמניה באו היום לכלל הסכם לחדש את היחסים הדיפלומטיים ביניהן בדרג של שגרירות — מסרו מקורות ממשלתיים בדמשק.

ניקסון: היהודים הם בעלי נטיות שמאלניות

וושינגטון, 7, (יופ"א) — בשיחות הטלפון, שסלילי ההקלטה שלהם נמסרו באחרונה לתובע המיוחד של פרשת ווטרגייט התבטא הנשיא ניקסון על היהודים כבעלי נטיות שמאליות.

בשיחה עם עוזרו לשעבר בוב הולדמן, שנערכה ב-26 ביוני 1972 הביע הנשיא התנגדות להופעות בנותיו ג'וליה וטרישה בגלריות אמנות ובפסטיבלים, כיוון שלפי הרגשתו אירועים אלה מאורגנים על ידי חוגי עילית ונתמכים על ידי יהודים ורדיקלים. האמנות — אלה יהודים והיהודים הם שמאלנים — במילים אחרות, מוטב להתרחק ממקומות אלהי — אמר הנשיא.

פייסל וסאדאת החליטו לדחות הפסגה הערבית

קאהיר, 7, (ע"ר, ע"צ יופ"א) — פייצל מלך סעודיה חזר היום לג'דה לאחר ביקור במצרים שנמשך תשעה ימים — מסרה סוכנות הידיעות המזרח תיכונית.

לפני צאתו של המלך פורסמה הודעה מצרית-סעודית משותפת, בה נאמר בין השאר, כי ערב הסעודית הצטרפה למצרים בקריאה לדחות את ועידת הפיסגה הערבית, האמורה להיערך בראבאט בשלושה בספטמבר.

בהודעה נאמר, כי שני המנהיגים הגיעו לכלל דעה, שיש לקיים את הפיסגה "מיד לאחר חג אלפיטר". חג אלפיטר יהיה השנה באמצע אוקטובר.

בהמשך ההודעה נאמר כי פייסל יתן למצרים סיוע כספי מיד בהיקף של 300 מיל' דולר למימון מפעלי...

חשש בירושלים: משבר ווטרגייט עלול לפגוע במאמצי השלום

מאת סופרנו המדיני בירושלים

משבר ווטרגייט והחשש להתפטרותו של הנשיא ניקסון עלול לדחות את פתיחת השלב השני של ועידת ג'נבה — אמרו אתמול חוגים מדיניים בירושלים.

יש להניח שארה"ב לא תרצה להופיע בוועידת ג'נבה כשהממשל שלה הוא בשפל המדרגה, תוך חשש מעימות עם הרוסים ומלחצים בלתי רצויים.

כמו-כן יש להניח שגם ישראל לא תרצה לזרז את התהליך דווקא בתקופה של מבוכה לממשל האמריקני ותוך חשש שממשל זה ירצה להשיג הישגים במדיניות החוץ שלו, כדי לפצות את עצמו על כשלונותיו במדיניות הפנים. יותר נוח לישראל ששיחות ג'נבה תיערכנה בתקופה של ממשל יציב בארה"ב.

עם זאת יש חשש שהערבים בתמיכת הסובייטים ינצלו תקופה זו של מבוכה בממשל האמריקני כדי לפתוח במלחמה מוקדם יותר ממה שחשבו.

חוגים בירושלים אמרו כי אם יתפטר הנשיא ניקסון ויבוא במקומו סגן הנשיא ג'רלד פורד אין חשש לשינויים במדיניות החוץ האמריקנית. קיסינג'ר ישאר כנראה על מקומו משום שפורד אינו מומחה במדיניות חוץ. על רקע זה יש להבין את הודעת קיסינג'ר שמדיניות החוץ של ארה"ב היא דו-מפלגתית. ג'רלד פורד ידוע כידיד ישראל ולאישים יהודיים וישראליים יש מגעים תכופים עמו.

אחד מ-4 החטופים נמלט מידי שוביו וחזר לשטחנו

מאת סופר "הצופה" בגליל

אחד מארבעת הפועלים הדרוזיים שנחטפו שלשום משטח ישראל לגבול לבנון הצליח שלשום בלילה לחמוק מידי שוביו וחזר אתמול בבוקר לשטח ישראל.

הפועל, קאסם אוהאד, בן 49 ממג'דל שאמס, סיפר כי הם הותקפו ע"י המחבלים שלבשו בגדי חאקי והתחזו לחיילי צה"ל. באיומי נשק תבעו מהם המחבלים כי ילכו אליהם לתחום לבנון. בשלב זה הצליח אחד הפועלים מבין ה-5 שהיו בקבוצה לחמוק ולחזור לישראל.

בעקבות בריחתו הזהירו שאר ארבעת החטופים, שלא ינסו לברוח שכן יירו כולם. הם המשיכו בדרכם לכיוון הפתחלנד תוך עקיפת הכפרים בגידיה ודישיע אל פוחר. בהגיעם לצוכת בתחום לבנון הורו להם המחבלים לעלות על רכב ואז ביקש קאסם אוהאד לפרוש מהחבורה כדי לעשות צרכיו. הוא נע באדישות לעבר חורשה סמוכה ומשהבחין כי המחבלים אינם עוקבים אחריו פתח במנוסה לעבר הגבול הישראלי. הוא המשיך בריצה כל שעות הלילה ואתמול בבוקר הגיע לגבול הישראלי תוך נפנוף בכפיה שבידו לבל יפתחו עליו החיילים באש. עתה נותרו בידי המחבלים 3 מבין 5 החטופים.

רבין: סוריה בראש מתכנני המלחמה החדשה בישראל

ישראל אינה רוצה בה אך אינה חוששת ממנה

ראש הממשלה מר יצחק רבין הזהיר אתמול כי סוריה מובילה את מדינות ערב למלחמה נגד ישראל. הנכון ליכוד אותנו, אמר, שההכנה לקראת מלחמה, לפני שהיא פורצת, מהווה חצי הנצחון.

מר רבין, שהופיע בכנס חגיגת הצנחנים שנערך ב"היכל התרבות" בתל-אביב, אמר ללוחמים בעלי הכומתות האדומות, כי אנו עדים להתעצמות ללא הקיים מצד ארצות ערב, ובעיקר סוריה, המובילה בהתכוננות למלחמה חדשה. אי-אפשר להתעלם מהתופעה זו, אמר ראש הממשלה והוסיף, כי חלה תמורה ב-26 השנים בהן היה האויב העיקרי מצרים: אין זה מן הנמנע שסוריה, עיראק ואולי גם ירדן יצליחו יחד ליצור עוצמה צבאית גדולה אף מזו של מצרים, וקירבתו הגיאוגרפית של איום כזה מחייב אותנו להיערכות.

מר רבין הטעים, כי ישראל אינה רוצה במלחמה אך גם לא חוששת ממלחמה, והבטיח שישראל תמשיך לכבד הסכמי הפרדת הכוחות עם מצרים ועם סוריה ואת הסכמי הפסקת האש עם ירדן. זאת בתנאי שכיבוד ההסכמים יהיה הדדי. לא נהיה הראשונים להפר את ההסכמים — אך לא נשב בשיוויון נפש אם הם יפרו אותם, הכריז ראש הממשלה.

"מדינה שאינה מנצלת כל אפשרות למנוע מלחמה, מאבדת את הזכות לדרוש מלוחמיה לצאת לקרב", אמר ראש הממשלה.

אלפי הצנחנים, רבים מהם בבגדי עבודה, מיוזעים ונושאי נשקם, הגיעו לכנס אחרי יום ספורט בפארק הלאומי ברמת-גן... מילאו את אלפי המושבות בהיכל התרבות עד אפס מקום. ועד לפתיחה הרעישו אחניים בשירה, קריאות... ביציע... של ההיכל.

בקהל נכחו שר הבטחון מר שמעון פרס, הרמטכ"ל רב-אלוף מרדכי גור, קציני צנחנים בכירים ומפקדי החיל... הזמורת צה"ל בניצוחו של יצחק גרציאני עם מקהלת הצנחנים... מבכיריהם. פתח את הכנס...

מפקד הקצינים שבירך את האורחים והעניק את הגביע ליחידה שנצחה ביום הספורט.

ראשון המברכים היה ראש עירית רמת-גן, ד"ר ישראל פלד, שאמר כי הצנחנים מהווים קרן אור בשמים המקודרים של האיזור.

אלוף פיקוד המרכז אלוף יונה אפרת אמר לצנחנים, כי בכוחם תלוי מה תהיה צורת המדינה אותה ימסרו הם לדורות הבאים אחריהם.

אלון דיווח לרבין

שר-החוץ יגאל אלון נפגש אתמול עם ראש הממשלה י. רבין ודיווח לו על שיחותיו בארה"ב. דיווח על הביקור בוושינגטון ימסר כנראה בישיבת הממשלה מחר.

ח"כ מלמד: רק ממשלת ליכוד לאומי תוכל לעמוד במיבחנים

מאת סופרנו בכנסת

רק ממשלת ליכוד לאומי תהיה מסוגלת להכין את העם לקראת המבחנים לקום המדינה — אמר הח"כ אברהם מלמד בהעדתו בכנסת הצעה לדיון בכינון מערכות שעת חירום במדינה. הנושא הועבר לועדת החוץ והבטחון.

הנואם ציין את עליית המתיחות הבטחוני באזורנו בעקבות הצהרות החוזרות ונשנות של ראש הממשלה, שר הבטחון... הרמטכ"ל, כי האזור מתקרב למועד קריטי, וכי על הציבור להי... לאפשרות של מלחמה קרובה בסוף הקיץ. או לכל המאוחר בשנה הבאה. ואכן, התוצאה של ההצהרות הרבות האלה לא אחרה לבוא. בארצות-הברית נפוצו ידיעות בדבר גיוס בישראל בגלל המצב בגבול הסורי. בעתוני מצרים ובמדינות ערב האחרות קבעו שישראל מכינה מתקפה צבאית.

הציבוריות הפוליטית בארץ ובעולם סבורה וקיוותה שממשלה זו עלתה על דרך של הסדר וכשאותן שואלת את עצמה: האם הממשלה עדיין עומדת על דרך זו והולכת בכיוון של "הסדר", או שמא חזרה בה מתוך העדר אמונה בפרטנרים שבארצות ערב והיא רוצה עתה להכין את העם לקראת המלחמה, וההצהרות באות כדי ליצור מזה יתכונה. בכל אופן

(סוף בעמוד 2)

ח"כ אבוחצירה: זלזול בחינוך ובצרכיו פוגע בבטחון המדינה

מאת סופרנו בכנסת

מי שמזלזל בחינוך וצרכיו מזלזל בבטחון המדינה — אמר הח"כ א. אבוחצירה, בנאומו בכנסת על פעילות התכניות של משרד החינוך.

הוא אמר שאם רוצים בחיילים ובקצינים בעלי רמה אינטלקטואלית שיוכלו להתמודד עם הצעותנה במדינות השכנות, הרי זה מתחיל בחינוך. מכאן התביעה על הממשלה שתקציבה לצורכי החינוך לא יותר מ-7 אחוזים, בערך, מהתקציב הכללי של המדינה. על כן, למשל, "לא הצליחה המדינה למצוא 8 מליון לירות הדרושים לביצוע חוק חינוך חובה בכיתות י"ד, אבל מליארדים לכיסוי כשלונות כלכליים יש...

אני חושב שהמשרד יעשה נכון אם יקבע לעצמו סדרי עדיפויות בדייה לטווח של כמה שנים, כאשר הוא יחליט מה הן העדיפויות שצריך לקבוע אותן. לא יתכן שבעניני חינוך יעסקו לפחות שלושה משרדי ממשלה ומשרד אחד איננו יודע מה עושה המשרד האחר.

(סוף בעמוד 2)

עבר על חבל מתוח בין שני מגדלים הגבוהים ביותר בניו יורק

ניו-יורק, (ע"ר ויופ"א) — הלוליין הצרפתי פיליפ פטי עבר היום על פני חבל בין מגדלי שני הבניינים הגבוהים ביותר בעולם בניו יורק.

האיש (24) עבר ב-1971 על פני חבל בין מגדלי כנסית נוטרדם בפאריס, ובשנה שעברה עבר בין שני מגדלים של הגשר בנמל סידני. פיליפ פטי הועסק גם... לילה בבניין עלה על המגדל בשעה 07.30 לפי השעון המקומי... בגובה 412 מטר... המרחק כ-30 מטרים בין שני המגדלים.

כאשר הגיעה למקום משטרה, הוא... בהשיג ידה על פני החבל, אולם לאחר מכן נמשך רק אל זרועות המשטרה, כדברי עדי ראייה, הוא נלקח מיד לבית החולים ונשלח לבדיקה פסיכיאטרית. לא הועלו נגדו האשמות. ליתן שהשלטונות לא ידעו, אילו סעיפי אישום תואמים את המקרה, נמסר. כי גם אחד מעוזריו של פטי נלקח למעצר, ספי לא הורשה לדבר אל העתונאים, אולם הספיק לפלוט לעברם, שהוא יסביר את הכל יותר מאוחר.

אחד מידידיו אמר, שפטי הכין את המבצע במשך שבועות רבים. השלטונות לא יכלו להסביר, כיצד הצליח פטי להעלות את הציוד הדרוש למתיחת החבל בין שני המגדלים בבניין, שאמצעי הבטחון הננקטים בו הם חמורים...

טורקיה תציע בג'נווה חלוקת קפריסין לאזורים אוטונומיים

איסטנבול (יופ"א ע"ר וע"צ) — טורקיה תציע בשיחות ג'נווה חלוקת קפריסין לאזורים אוטונומיים יוונים וטורקים — על כך הודיעו נציגים טורקיים המשתתפים בשיחות.

מנהיג העדה הטורקית ראוף דנקטש ציין, כי טורקיה תציע מבנה פדראטיבי של הרפובליקה הקפריסאית בשיחות ג'נבה.

בינתיים כינס ראש ממשלת טורקיה בולנט אג'ויט את הקבינט הטורקי לדיונים בקשר עם ההצעות שיקח עמו שר החוץ טוראן גונש לסיבוב השני של שיחות ג'נווה ביום ה'.

פרופסור האלוק אולמן, חבר המשלחת הטורקית, ציין כי הנקודות הבאות כלולות בהצעות הטורקיות.

* קפריסין תהיה גם להבא מדינה עצמאית אך בה יוקמו שני מנהלים נפרדים האוטונומיים על "יסודות גיאוגרפיים".
* היוונים החיים באזורים של מנהל טורקי יקיימו את החלטות המנהל הטורקי המקומי וכך יעשו גם הטורקים החיים תחת מינהל יווני קפריסאי.

עתוני טורקיה פירסמו היום ידיעות, לפיהן הורס המשמר הלאומי היווני-קפריסאי בתים בישובים הטורקים-קפריסאים. "הם מפעילים דחפורים כדי להרוס בתי איכרים", כתבו העתונים.

התייעצויות להקמת ממשלה חדשה בקפריסין

בינתיים נמשכים בקפריסין ההתייעצויות בקשר עם הקמת ממשלה חדשה לאחר שהממשלה הקודמת התפטרה.

אמש והבוקר קיים נשיא קפריסין גלפקוס קלרידס שיחות עם כמה אישים מדיניים ודן עמם על הצעות שונות בקשר עם הרכב הממשלה.

נודע כי קלרידס מצדד בהקמת קבינט שיהיה מורכב מאישים, כולל שרים לשעבר ואנשים שאינם קשורים במפלגה המדיניות. נשיא קפריסין תציע לכלול בקבינט החדש נציג של המפלגה הקומוניסטית הקפריסאית "אקל". מצויין כי מפלגה זו לא היתה מיוצגת אף פעם בממשלה קפריסאית מאז הוקמה הרפובליקה ב-1960.

מקריוס פונה למדינות הבלתי מזדהות

מרכז האו"ם, 7, (יופ"א) — הארכיבישוף מאקריוס פנה בקריאה לכל ראשי המדינות הבלתי מזדהות, לתמוך בדרישתו לפינוי כל הכוחות הזרים מקפריסין — אמרו מקורות דיפלומטיים.

המקורות אמרו כי בתגובה לקריאה זו, התכנסו ביום ב' נציגי למעלה מ-60 מדינות המשתייכות לקבוצת המדינות הבלתי מזדהות, בראשותו של נציג אלג'יריה, כדי לדון בדרכים להעניק עזרה לממשלת מאקריוס.

צרפת תדון מחדש בעניין האמברגו משנתגלתה העברת מירז'ים למצרים

חוגים מדיניים: צעד מתחסד שממנו יהנו שוב הערבים

פאריס, 7 (יופ"א, ע"צ) — ממשלת צרפת הודיעה היום, שהיא בוחנת מחדש את מדיניות מכירת הנשק שלה בעקבות הגילוי של הנשיא סאדאת, שלוב הפרה את הבטחתה לצרפת ושלחה מטוסי קרב מירז' צרפתיים למצרים למשימות קרביות נגד ישראל.

דובר הממשלה אנדרה רוסי אמר לאחר ישיבת הממשלה בראשות הנשיא ולארי ז'יסקאר ד'אסטן, כי ההודעה שמטוסי מיראז' צרפתיים נשלחו מלוב למצרים יוצרת מצב חדש לחלוטין. ממשלת צרפת תקבע עמדה חדשה בתחום זה. הוא סירב לומר, אם צרפת מתעתדת להפסיק את המשך משלוחי הנשק ללוב, או שתבטל כליל את האמברגו על משלוחי נשק לישראל ולשכנותיה הערביות, שהוטל ב-1967.

הצהרתו של סאדאת הביכה את ממשלת צרפת, אשר הכחישה טענות ישראליות חוזרות ונשנות, שהלובים הפרו את הבטחתם. פקידים ממשלתיים אמרו, ששירותי הביון הצרפתיים אישרו את הטענות הישראליות. אך ממשלת פאריס, בכל זאת לא שינתה את עמדתה. ממשלת הנשיא המנוח ז'ורז' פומפידו, השיבה על הטענות הישראליות, כי קיבלה הצהרה פורמלית מקדאפי, שבטענות הישראליות אין אמת.

חוגים מדיניים בירושלים מציינים כי זהו צעד מתחסד מצד צרפת בביטול האמברגו מתוך ידיעה שישראל שוב אינה נזקקת לנשק צרפתי ורק מדינות ערב הן יהיו שוב הלקוחות של צרפת.

ידיעות שהגיעו מצרפת אומרות שישראל הודיעה, שהיא אינה מעוניינת כיום בהסרת האמברגו הצרפתי שהוטל ע"י... מלחמת ששת הימים, שהיה מכוון לכבשה נגד ישראל בלבד.

דרישת לוב — תכביד על המצרים

בתוך כך מוסר כתב רויטר בקהיר כי דרישתה של לוב להחזרת מטוסי המיראז' שהושאלו למצרים, תכביד הכבדה נוספת על חיל האויר המצרי, אשר נתדלדל כבר כתוצאה ממלחמת אוקטובר.

עוד מוסר אותו כתב שבאיגרתו ללוב, תיאר סאדאת את הדרישה הלובית להחזרת המטוסים כ"המשכת המדיניות של הפעלת לחץ ויצירת בעיות כדי להקשות על מצרים".

הנשיא אמר שמפקד הטייסת סאלח אל פאראגאני, מפקד חיל האויר הלובי הצדיק את החזרת המטוסים לסיום שליחותם הקרבית במלחמת ראמאדן. ובעובדה שהם נחוצים מאד למערך הצבאי הלובי.

עד כה לא נודע בפומבי אם ביצעו מטוסי המיראז' שמספרם נאמד על ידי מומחים צבאיים כמאה לגדוד של טייסת אחת, גיחות קרביות במלחמת אוקטובר עם ישראל. אולם בקהיר רווחת הסברה הכללית שהמטוסים הללו הוקצו להגנת הבירה ולא השתתפו בקרבות.

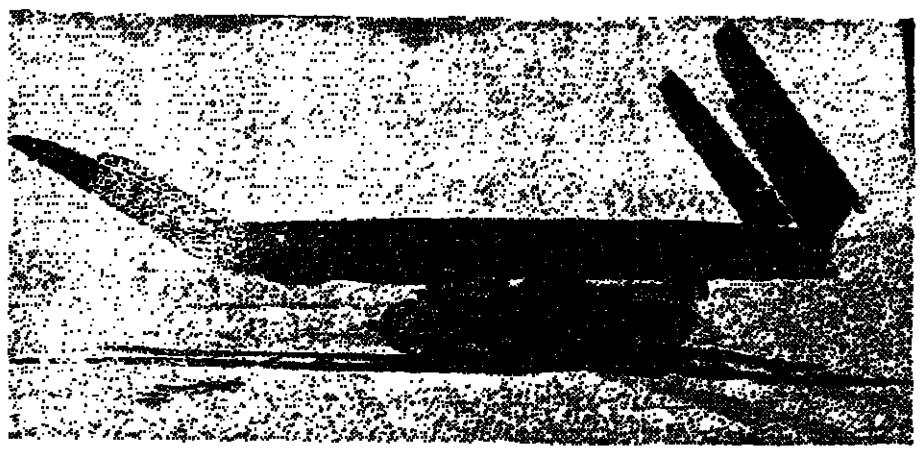

טנק גישור שנלקח שלל במלחמת אוקטובר

כלי מלחמה חדשים ומתוחכמים הוצגו בתרגיל של חיל ההנדסה

מערכת אלקטרונית מפעילה מרחוק טרקטור, מכונה לחפירת גומות למוקשים, חמרי נפץ משוגרים – פותחו והוכנסו לשימוש

מאת סופר "הצופה"

כלי-מלחמה חדשים ומתוחכמים, שבחלקם הוא פיתוח מקורי של חיל ההנדסה של צה"ל, או שיכלולים של ציוד קיים, הוצגו אתמול לראשונה בפומבי בתרגיל שנערך במעמד חיל ההנדסה... בתרגיל הזה, בין היתר, נשפ... חים צבאיים.

חיל ההנדסה הציג מערכת אלקטרונית שפותחה על ידו להוליכה מרחוק על טרקטור. הטרקטור, פועל בבלי שישב עליו אדם והוא מקבל פקודות אלקטרוניות מהמפעיל הנמצא מרחוק. הטרקטור מסוגל לבצע את כל העבודות הרגילות לפי הפקודות האלקטרוניות הנשלחות אליו. יתרונו של טרקטור זה, ביכולתו לעבוד תחת אש בבלי לסכן חיי אדם. טרקטור זה הופעל כבר בבלהטות התשה.

פיתוח מקורי אחר, היא מכונה לחפירת גומות למוקשים. זו פותחה ע"י סגן אלוף בחיל ההנדסה והיא יכולה לחפור, בקצב של 1,200 גומות לשעה, בכל סוגי הקרקע. הכלי נגרר ע"י טרקטור והגומות שהוא חופר הן בקוטר של 40 ס"מ ובעומק של 30—40 ס"מ.

חיל ההנדסה, מפעיל גם מכונה לזריעת מוקשים מתוצרת סובייטית שנלקחה שלל. מכונה זו מבצעת כל פעולות המיקוש, כולל הטמנת המוקש בקרקע, כיסוי וטשטוש השטח. המכונה יכולה להניח 1,600 מוקשים ליום.

בתרגיל, הוצגו כמה סוגים חדשים של חמר נפץ משוגרים שפותחו ע"י חיל ההנדסה. אלו כוללים, שני סוגי "זאב" — האחד — "הזאב הגדול", משגר במשקל 500 ק"ג, הנושא חומר נפץ במשקל של 180 ק"ג למרחק של 1 ק"מ. "הזאב הקטן" משגר במטען של 70 ק"ג חומר נפץ וטווח פעולתו 4 ק"מ.

משגר אחר, בן 4.5 ק"ג, מתוכנן לבניית התעבורות על יעדים. חומר נפץ נוסף, להחדרה לביצורים ולהתפוצצות בהם הוא בן 200 ק"ג והטווח שלו — 400 מ'.

טנק גישור סובייטי מהשלל הופעל בצה"ל

בנושא הגישור, הוצג טנק שלל סובייטי, "טי 54", המסוגל להניח גשר באורך של 18 מטר תוך שתי דקות. כמו-כן הופעל טנק גישור אמריקני "פטון 60", המניח גשר באורך של 19.20 מ' תוך 4 דקות. שני הטנקים הללו גם יכולים לאסוף הגשר לאחר שעברו עליו ולהמשיך עמו הלאה.

שלל סובייטי אחר המופעל ע"י חיל ההנדסה הוא גם טנק לפיצוץ מוקשים. כמו"כ הוצג טנק דחפור המתקדם הרבה יותר מהר מטרקטור רגיל.

בתרגיל הוצגה גם טכניקה חדשה של מעבר בשדות מוקשים. כשהחיילים מניחים מזרוני-ספוג על המוקשים. המזרן מחלק את המעמסה על פני שטח רחב, וכך נמנעת התפוצצות מוקשים. החיילים מניחים... במוקשים מפוצצים אותם וכך פורצים דרך לשריון בין שדה המוקשים.

ח"א תקף פעמיים בסיסי מחבלים בפתחלנד בלבנון

ביירות: 2 נהרגו ו-17 נפצעו

מאת סופרנו הצבאי

מטוסי חיל האוויר תקפו פעמיים ביממה מטרות מחבלים באזור הפתחלנד וגרמו אבידות ונזקים. התקיפות נערכו באזור ראשיה... והריפה לשב העקבות... פים הדרהים.

התקיפה הראשונה נערכה בשעה 1, אור ליום אתמול. התקיפה השניה נערכה אתמול בשעה 2, אחה"צ ונמשכה דקות ספורות. כל מטוסינו חזרו בשלום.

ביירות: שני אנשים נהרגו ו-17 נפצעו

ביירות, 7 (יופ"א וע"ר) — שני מטוסים ישראלים תקפו היום אזורים בדרום לבנון — נאמר בהודעה שפורסמה על ידי הצבא הלבנוני.

ההודעה מציינת, כי שני אנשים נהרגו ולפחות 17 נוספים נפצעו, כמה מהם פצעים אנושים.

היתה זו ההתקפה האוירית הראשונה של חיל האויר הישראלי של דרום לבנון מאז 23 ביולי.

הרב שיינפלד: אלון מסר תמונה מסולפת על כוחה של האורתודוכסיה בארה"ב

מאת א. דורון כתב "הצופה" בירושלים

בהתקפה חריפה על דברי שר החוץ יגאל אלון ב"מועדון הנשיאים" בניו-יורק כאילו היהדות האורתודוכסית היא מיעוט בארה"ב וכי משום כך חייבת מדינת ישראל להתחשב בקונסרבטיבים וברפורמים בחקיקה בעניני גיור — יצא אמש נשיא התאחדות הרבנים בארה"ב הרב שרגא שיינפלד שהוא עצמו חבר מועצת הנשיאים במסיבת עיתונאים שכונסה בירושלים.

הרב שיינפלד אמר כי אין הוא רוצה להגדיר את שר החוץ הישראלי כשקרן אבל ברור, כי אלון אינו יודע את האמת. היהדות האורתודוכסית בארה"ב מהווה רוב ולא מיעוט. היא מאגדת למעלה מאלף רבנים ומיליון חברי בתי אב משלמי מיסים חודשיים כאשר כל הקהילות האורתודוכסיות מצויות בשלב של פריחה לעומת נסיגה והיכשל של הציבור הקונסרבטיבי והרפורמי.

רב רפורמי עורך חתונה בת"ב

נשיא התאחדות הרבנים ציטט מודעה מה"ניו-יורק טיימס" המתארת טקס קידושין שנערך השנה בתשעה באב ובו השיא הרב הרפורמי יוליוס רוזנברג יהודי עם כומר יהודיה עם נוצרי בתשעה-באב. "רב זה נבנה עם הדורשים גיור שלא כהלכה והוא מהווה סכנה לקיום העם היהודי", אמר הרב שיינפלד בציינו, כי 41 אחוז מן הרבנים הרפורמים מודים כי הם עורכים נישואים של... יהודים. נשיא התאחדות הרבנים תקף במילים חריפות את הרעצת הרפורמים והקונסרבטיביים כי יחדלו מתרומות למגבית היהודית המאוחדת אם יתוקן חוק הגיור וקבע כי זוהי דרך פסולה ושלילית ביותר שאינה מוכיחה על נאמנות רבה למדינה. היהדות האורתודוכסית המהווה רוב בנין ומנין במגבית המאוחדת אינה נוהגת כך ואינה מאיימת בשעה כרייסת שכזו כאשר מדינת ישראל כה זקוקה לתמיכה כספית של יהדות התפוצות. הרב שיינפלד חזר והכריז כי היהדות האורתודוכסית תעשה כל שביכולתה ותילחם בכל הצורות והאפשרויות למען חקיקת חוק המכיר בגיור במדינת ישראל רק עפ"י ההלכה וזאת כיוון שלמעשה הבעיה היא כלל יהודית ונוגעת ליהדות ארה"ב יותר מאשר במדינת ישראל. נשיא התאחדות הרבנים הביע את צערו על הרכבה הממשלה הצפויה ועל בסיסה הפרלמנטרי הצר של הממשלה בישראל דווקא בתקופה בה יש צורך באחדות יותר מאשר בעבר כאשר נשקפת סכנה קשה למדינה.

מסתייג ממדיניות קיסינג'ר

בחלקה השני של מסיבת העתונאים הסתייג הרב שיינפלד ממדיניותו של קיסינג'ר במזרח התיכון והגדיר את צעדיו הצפויים כ"סכנה גדולה".

נשיא התאחדות הרבנים סיפר, כי נפגש לפני כשבועיים עם שר החוץ האמריקני במסגרת "מועדון הנשיאים" וזה הציג בפניהם את מדיניותו העתידה אך לא הצליח לשכנע אותם. לדעת הרב מדיניות ה"דטאנט" עם בריה"מ הכניסה את קיסינג'ר לכפיית ויתורים כלפי ישראל והיא לכוונה ואינה מועילה לא לארה"ב ולא לישראל. ההורה שבזים ללא תמורה של שלום אמת מהווה סכנה עצומה. בגישה זו כולנו מאוחדים הן היהודים האורתודוכסים והן הרפורמים והקונסרבטיביים — אמר הרב שיינפלד.

חומר נפץ במשרדי האו"ם בניו-יורק

ניו-יורק, 7 (יופ"א) — משטרת הבטחון גילתה הבוקר 5 אצבעות דינמיט באחד החדרים בבנין האו"ם ופירקה את כשוק הנפץ ללא פגע.

המשטרה הודיעה כי לא היתה כל התפוצצות, וממילא לא נפגע איש. לא נודע מיד מי היה עלול להיות אחראי למעשה זה.

דובר האו"ם אמר כי הדינמיט נמצא מתחת לגרב... בפינה של אחד החדרים, המשמשים לשיחות במקרים של היווך, ויתכן שהמטען הונח שם אתמול.

תחזית מזג האוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 27, תל-אביב 29, נהריה 30, צפת 27, חיפה 29, טבריה 35, נצרת 28, עפולה 31, השומרון 27, לוד 30, יריחו 38, עזה 29, באר-שבע 33, אילת 39, בקעת... 37.

נפלה עטרת ראשנו

בצער רב ויגון אנו מודיעים על פטירת ראש המשפחה היקר באדם

ר' שרגא (פייביל) יונה לומפ

ב"ר צבי דב הכהן ז"ל

הלוויה תצא היום יום חמישי כ' מנחם-אב תשל"ד (8.8.74) בשעה 2.30 אחה"צ מבית המנוח רח' בורוכוב 30 ת"א לבית העלמין בקרית-שאול.

המשפחה

לחבר אליהו חן-ציון וביתו
חבר הנהלת "הצפה"

תנחומים

עם הבאת בנם

יהודה אריה הי"ד

למנוחת עולמים בהר-הרצל בירושלים
המקום ינחם אתכם ולא תוסיפו לדאבה עוד

"הצפה"

להברנו

אלחנן יעקבס ורעיתו

חבר תנועת בני-עקיבא בישראל

כוס תנחומין

עם הבאת בנם היקר

סרן יוסף צבי הי"ד

שנפל במלחמת יום הכיפורים

למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי בהר-הרצל בירושלים
המקום ינחם אתכם ולא יוסיפו לדאבה עוד

המפלגה הדתית-לאומית / ההנהלה
ההסתדרות הפועל-המזרחי / הוועד הפועל

...וולה
...מחיר
...כסיף
...זות הבית!
...ודש אוגוסט
...חיר לצרכן
...דג הכסיף
5 ל"י
...קילוגרם
...לי את
...זדמנות
לקבלת מתכונים
נא לפנות
ת.ד. 7011,
הקריה, ת"א

לחבר ההנהלה

מר ראובן בן דוד ורעיתו

ברכת מזל טוב נאמנה

לנשואי הבן

"משהב"
חברה לשיכון, בנין ופיתוח בע"מ

ליו"ר מועצת התנועה בתל-אביב

ראובן בן דוד ומשפחתו

מזל טוב
לנשואי בנם דוד נ"י

לחבר הנהלת המפד"ל בתל-אביב

יאיר פריזנט ומשפחתו

מזל טוב
לנשואי בתם בת-שבע תחי'
ובהגיע בנם אלתר חיים יחיאל נ"י
לעול המצוות

תזכו לרוות הרבה נחת

מועצת התנועה
המפד"ל הפוהמ"ז תל אביב
א. פישלר — המזכיר

לחב' משה זינו ומשפ'

ברכת מזל טוב נאמנה

בהגיע בנם היקר מנחם למצוות

תזכו לרב אושר ונחת

"הצופה" / מח' המנויים

אגב

ביזוי גורר ביזוי

הפעשה הנורא בהתערבות לאגי־לת מזח הודחים את תושבי הארץ. ביודימת פרופ׳ על־ידי סטודנטים לרפואה, שבעתיד יהיו מופקדים בידיהם חיי אדם...

„מעשים חריגים"

קואליציה רחבה הוקמה בטבריה

ח״כ אבוחצירא

(סוף מעמוד ראשון)

ירוכזו המיפוח בחינוך במשרד אחד

הוראת תולדות עם ישראל

עזרה למשפחות ברוכות ילדים

הצהרות שריב ללא „כיסוי"

לא להשתיק פעמון אזעקה

(י.) שר האוצר, יהושע רבינוביץ, הביע תרעומת על הידיעות שהופיעו בעניין המצב החמור בבנק...

הודעות במקרה דנן אינה נראית לנו במקומה. הנתונים על מצב הזהות הם אגלנו פרסום רשמי — וכך צריך הדבר להיות גם להבא.

הנתונים הם פעמון אזעקה לממשלה ולציבור כאחד. אין טעם להשתיק את הפעמון כאשר יש סיבה טובה לאזעקה.

תצפית

לימין החולים והנזקקים

ראש ממשלת צרפת מחלק ציונים לשריד

מחנות בארה״ב — על טהרת העברית

נתגלו עוד מקרים של התעללות סטודנטים לרפואה באברי אדם

תובעים הקמת ועדת חקירה — בערב ר״ח אלול תערך הפגנה מול ביתו של מנהל „הדסה"

מאת א. הכהן

כתב „הצפה" בירושלים

פרופ׳ פדה מוקיע

תיערך הפגנה נגד חילול־שבת ב„אגד"

אסיפת מחאה נגד חילול שבת עומדת להתקיים השבת ברחובותיה הראשיים של חדרה.

קצין הנדסה ראשי:

צה״ל סיים התבצרות בכל הקווים החדשים

המצרים מקימים מערך התבצרות

מאת סופר „הצופה"

המעבר המבויה מבוקשים

בין הפטיש והסדן

שיא בצריכת מים במדינה

(אתמול בכנסת)

עקרונות בכנסת: „הזרקו פצצות"

חשיפת קברים בהר הזיתים

במסגרת חוק יספקו בחוק

הזוג הישראלי במעון לעולים

מצבם של חולי הכליות בחיפה

טיפול משפחתי בחולים

איזו בעלי מקצוע הפריש?

„חלק מהרופאים — נגע ציבורי"

על טיפול ושירותי רפואי

למה גילה בגין את המחיר?

יונה כהן

של המצפה

משבר הנשיאות בארצות הברית

משבר הנשיאות החמור בו שרויה עתה ארצות הברית עם התערערות מעמדו של ניקסון והבאתו עד לסף התפטרות, מעמידה את המדיניות הבינלאומית בצל של סכנות חששות. ערעור השלטון במעצמת־על דוגמת ארצות הברית מן ההכרח שיתן אותותיו בכל המהלכים המדיניים הבינלאומיים הקרובים ואין ספק שמה שמתרחש עתה בוושינגטון יהיו לו השלכות שליליות על הבעשה בתחומי המדיניות העולמית באיזורי עימות שונים ובכלל זה במזרח התיכון. כך למשל מעמדו של ברז'נייב עלול להתערער לשלטון או להדרה כתוצאה מהשלכת יהבו על ניקסון וכבר עתה נועדים בקרים מנהיגי מדינות מזרח־אירופה, כדי להיוועץ על המהלכים הסובייטיים הבאים נוכח חילופי השלטון האפשריים בוושינגטון. בקרמלין גוברים קולות הרוטנים על מדיניותו של ברז'נייב ואין זה מן הנמנע כי אף הוא ישלם בראשו בעד התמכותו היתרה על איש שריחו הובאש בעיני העם האמריקאי. חילופי שלטון בארה״ב עלולים להעמיד בספק את המשך מדיניות ה„דיטאנט" הן מצד מוסקבה והן מצד ושינגטון. אך לפני הכל, ההתערערות המימשל עלולה להביא לידי עליית הקיצונים או לדחוף גם את המתונים שב„קרמלין" לניצול המשבר בארה״ב להגשמת הכניות שיש בהן כדי לקדם את תכניותיהם ואת האינטרסים של ברית המועצות במקומות שונים בעולם.

נוכח מצב זה לא מן הנמנע שמוסקבה עלולה לדרבן את הערבים להרפתקאות מלחמתיות נוספות בתקווה לנצל את חולשת השלטון בארצות־הברית, ועלינו להגביר את עירנותנו מפני כל אפשרות.

במצב זה אין ספק שהמדיניות הישראלית מצווה על זהירות יתרה בכל המהלכים המדיניים. חולשתו של המימשל בוושינגטון אינה משמשת סגולה יתרה לשיקול דעת הגיוני ובעיקר לנכונותה לגלות אובייקטיביות לגבי עמדה וצרכי ישראל. אדרבא, יש חשש שבמצבו הנוכחי עלול המשטר הקיים לנסות להגיע לידי הישגים מדיניים נוספים במזה״ת. אף על חשבון ישראל, כדי לחפות על כשלונותיו הפנימיים וכדי לנסות נסיון אחרון להחזיק מעמד המעורער. משטר יציב, שבראשו עומד נשיא שאין כאתהדיו קופה של שרצים עדיף לכל מרים שיהקים בג׳גבת או במקום אחר. משטר כזה עשוי לבחון מחדש את מדיניותו העולמית ולהתייחס לבעיות הניצבות בפניו מתוך הערכה לגופם של דברים ועניינים. בעיקר כאשר המועמד לרשת את הנשיא ידוע ביחסו הידידותי האוהד לישראל. אין איפוא על ישראל להתחפז ולהגיע לסיכומים על הסדרים אפשריים במצב הנוכחי ולהמתין עד שיתברר מי ישב על כס הנשיאות בארצות הברית.

המירז'ים שהביכו את צרפת

הצהרת נשיא מצרים אנואר סאדאת על מטוסי מיראז' הלוביים שהשתתפו במלחמת יום הכיפורים העמידו במבוכה את פאריס. ממשלת צרפת נאלצת, לאור גילויי סאדאת, כי היא תבחון מחדש את מדיניות אספקת הנשק למזרח התיכון.

ההודעה הצרפתית באה אחרי חדשים מרובים בהם הכחישה פאריס במצח נחושה את אשר היה גלוי וידוע לעין כל, כי המיראז'ים אשר היא מספקת ללוב נועדו בעצם למצרים. כדי לחפות על צביעותה בהטילה למעשה „אמברגו" רק על צד אחד היא התעלמה גם מתוכחות למכביד שהציגו לה נציגי ישראל לגבי השתתפותם של מיראז'ים לוביים בהלחמה, ושאחדים מהם גם תעפלו בקרבות אוויר עם מטוסים ישראליים. ולא עוד, אלא שממשלת פומפידו התעלמה רשמית מהידיעות של שירותי הביון שלה, כי אמת בטענותיה של ישראל.

עתה כאמור, נאלצה פאריס, תוך מבוכה לא מעטת, להודות בנכונות הטענות הישראליות. אמנם, פורמאלית יכולה הממשלה לטעון כי אין היא אחראית למעשי קודמיה, אך ספק אם התחכמות זו תעמוד לה ביחסיה עם ישראל, אם אמנם רוצה היא לקבוע דף חדש ביחסים עם ירושלים.

ההודעה, כי היא תבחון מחדש מדיניות אספקת הנשק אינה מבהירה ביצותיים מה יהיה גורל ה„אמברגו". ישראל אינה תלויה יותר במטוסים הצרפתיים והיא אינה נזקקת יותר רק לנשק צרפתי, ויש להניח, כי ביטול רשמי של ה„אמברגו" עשוי רק להביא להזרמת נשק מוגברת לערבים.

התנהגותה המבישה של פאריס בפרשת המיראז'ים לא הוסיפה לה כבוד ויקר. גילויי סאדאת הציגו את מדיניות פאריס הקודמת בכיעורה. אם אמנם רוצה ממשלת צרפת לבחון מחדש את מדיניותה היא חייבת לשנות מן היסוד את גישתה ואת יחסה לישראל, בכל התחומים. אולי בכך תוכל לכפר על מה שעיוותה.

חטיפה בצפון

„החזית העממית לשחרור פלשתין", הודתה אתמול, כי אנשיה הם שחטפו את הפועלים הדרוזים, שעבדו בהקמת גדר בהגנת בגבול הלבנון. החוטפים הועברו לאיזור ה„פתח לנד" ורק אחד מהם הצליח להמוק ולחזור לישראל.

החטיפה נעשתה לאור היום כאשר צבא לבנון אינו מתערב למניעת הפשע שנעשה מתחומו. אדרבא הוא התערב והפגין כוח צה״ל, שבא לסרוק את האיזור במטרה לגלות את החוטפים. צבא לבנון שותף איפוא במידה רבה להטיפת הפועלים הדרוזים ועל בירות לנקוט פעולה ויזמה להחזרתם. רשמית אכנם נקרא האיזור „פתח־לנד" ושולטים בו המחבלים, אך צבא לבנון יכול ומסוגל לפעול גם באיזור זה. משמרותיו נמצאים על הכבישים וסובבים מדי פעם בכפרים, אליהם הובאו החטופים, לפי דברי הדרוזי שהצליח להמלט. ביירות חייבת איפוא לפעול מיד להחזרת החטופים.

צה״ל וכוחות הבטחון חייבים מצידם להגביר את השמירה והעירנות ולמנוע הישנות מקרים כגון אלה וכן לבדוק גם כיצד זה נחטפו אנשים משטחנו בעצם היום. צודקים הפועלים הדרוזים העובדים בגידור בדרישתם לאבטח אותם בעבודתם הבטחונית לאורך הגבול.

ח״כ מלמד: רק ממשלת ליכוד

(סוף מעמוד ראשון)

ההצהרות האלה עשו את שלהן.

לאחר אירועי מלחמת יום הכיפורים — אמר עו״ד מלמד — מבשי הדבר שהציבור והנהגה בישראל יהיו רגישים מאוד לכל תזוזה באזורנו, והרצון והנחרצות למנוע כל אפשרות שנופתע שנית היגם הגובה ותופעה בבעיית ומבורכת.

להלן אמר ח״כ מלמד שבמשך שנים ההגו תוך התעלמות כן ה״עובדה, שאנו מדינה קטנה ותלויה בעזרת חוץ, בכל שטחי חיינו — יהיה זה צבאי, פוליטי או כלכלי.

עלינו ללמוד, איפוא, מלקחי המלחמה האחרונה.

הטיפוח של ערכי היהדות הוא שיחזק את המוטיבציה של הנער והנערה הערובה היהודית להעלאה מחורשת של הכוראל ולעמידה בשעת מבחן.

בקרוב — חילופי ביקורים צרפת־ישראל

לנוכח ביקורו הצפוי של נשיא צרפת במצרים ולאחר ביקורו של שר החוץ המצרי בצרפת, סבורים שבקרוב יחולו חילופי ביקורים בין שרי החוץ של ישראל ושל צרפת...

3 צעירים ימניים נעצרו באיטליה בקשר לפיצוץ

בולוניה, 7. (עידי) — המשטרה עצרה היום שלושה צעירים, המשתייכים לאגף הימני, החשודים בכעורבות בפיצוץ שהיה ברכבת אקספרס גדושה נוסעים.

בנק אגוד לישראל בע״מ
הנמנה על קבוצת בנק לאומי
עומד לשרותך במתן יעוץ מהימן המבוסס על ידע ונסיון בנקאי מקיף.
בכל אחד מחמשה־עשר סניפינו תמצא יחס ותשומת לב אישיים משולבים עם יתרונות השרותים של בנק גדול
בנק אגוד לישראל בע״מ
UNION BANK OF ISRAEL LTD
תל־אביב * רמת־גן * פתח־תקוה * ירושלים * חיפה * נתניה * חדרה * רחובות * באר־שבע
פרסום ד״ר יעקבסון

הצופה

חוק, השלטון והמוסר

מאת הרב יעקב אריאל

התנחלות בשומרון התפנתה לפי שעה, אולם הבעיה העקרונית שהתעוררה בציבור בעקבותיה, טעונה עדיין מחשבה יסודית. השלכות רבות לה על סדרי מימשל מתוקנים בחברה דמוקרטית.

...בוגרים עקרוניים בהתנחלות, ... לאומי בעל חשיבות עליונה, ... ספק כוונתה החוקית. היו ש... לבת ואף ראו במעשה נקודת ... קרונית לבשלה ובכך הגיעו ... להרחק לעמדה קיצונית חסרת ... אשר אלמלא תבונתם של ... ושל ראשי המתנחלים, עלולה להסתיים בשואה.

...שכיר מקרוב את המתנחלים הם, יכול אני להעיד קבל ... הארץ, כאין במדינה ציבור ... את מדינת ישראל הצבא ה... ישראל, כציבור אידיאליסטי ... את אותם בהילה של קדושה ... להם והאר של מבשרי מעמד ... הגשית. כוונות פוליטיות ... או מרד חלילה, רחוקים ... כרחוק מזרח ממערב. גם ... עם נמתייג ציבור זה בחברי ... מן האופוזיציה, דבר שהיה ... הסוה בגלל הפרשנות המסר... לתפרש המעשה, הרי יש ל... בכן יותר את השלטונות ב... שאינם מאפשרים לאורח לפי... מולדתו אלא אם כן יזהה ... בגוף פוליטי שיתמוך בו. ... אין אפשרות להקים יישוב ... בהסכמתה של הממשלה, ... פוליטי. ומן הראוי שישרים ... בשם האורח המקופח יתגו ... על תופעה מבישה זו אשר ... שגם אילצה את מתנחלי ... להסתייע בחברי־כנסת, למ... דעתם זהה בכל עם דעת ... המתנחלים).

...הבאים אנסה להוכיח שלא ... שהתנחלות לא בגדה את המשטר הדמוקרטי, אלא אד... זכור לי מעשה חוקי יותר ... יותר, שנעשה לאנתרגנה, ... התנחלות בשומרון.

...לצד החוקי הפורמלי, אין ... הדברים רואות עצמי מוסמכה ... אך ירשה לו לשאול שאלת ... דינו של חוק שאיש אינו ... ואיש אינו מקיים אותו, ... ממשלה עצמה? עד כמה ש... החוק הישראלי לא חל ... עצמנו, על ארץ ישראל ש... ל"קו הירוק". כיצד אפשר ... על הפרת חוק שאינו ... ועיקר?! אומרים שיש ... לשהות מעבר ל"קו הירוק" ... זמן מסויים. כיצד יסביר שר ... את הקמת המלונות באר... וכיצד יסביר שר השיכון את ... גוש עציון וקריית ארבע? ... יסביר שר החקלאות את ... בגולן ובבקעת הירדן? ... לקבל אורח במדינה מידע ... ומעודכן היכן מותר לו לש... עבר ל"קו הירוק" והיכן לא? ... הם החוקים האוסרים מקר... ומתירים אותם? ... היא שמושל יהודה ושומרון ... הוראה מוזרה בתשעה־באב ... הלאומי, אשר ראשיתו ... בפקפוקים של המרגלים ... על ארץ־ישראל...) האוסרת ... באיזור שומרון. משמע ש... רגע היתה השהיה כותרת!

מבוטא האמיתי של הדמוקרטיה הוא בנקודה יסודית ועדינה זו. שאם לא כן עלולה להשתלט על מדינה רודנות הכשרה בכל סמכות ערכית מעליה ולהובילה אל עברי־פי־פחת. דמוקרט אינו פשוט. כלומר, אין הוא יכול להכיר בשלטון כמקור הסמכות הבלעדי לקביעת התנהגות. השלטון בתחילה, אך הערכים בראשם הם. המפשים מעמיד את השלטון מעל לערכים ואת התולך מעל לנבח. הדמוקרטיה האמיתית (לא זו ה"עממית") מציבה את הערכים הבסיסיים של העם האדם מעל לשלטון. היא רואה בשלטון כמייצג את העם, כשלטונו של העם ולא כשלטון מעל לעם.

בהיסה החוקי של מדינת־ישראל הוא מגילת העצמאות. זו פותחת במלים: "בארץ ישראל קם העם היהודי..." כלומר, מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית, כשלטונו של העם, מכירה במסמכים של ארץ־ישראל ההיסטורית ושל עם ישראל ההיסטורי כערכי יסוד הקודמים עליה ושאותם היא באה לשרת. לא מדינת ישראל קובעת מהי ארץ ישראל ומהו עם ישראל, שני אלה מהווים הנחות יסוד אפריוריות שמכוחם ולמענם קמה מדינת ישראל. (מכאן, למשל, סמכותו של חוק השבות, המקנה עדיפות לאזרחותם של יהודים במדינת ישראל לעומת בני עמים אחרים, למרות השוויון שניתן לכל אזרחי המדינה מבלי הבדל דת, גזע ומין. ומכאן הצדקתה של השפה העברית כשפתה הרשמית של המדינה והכרה בשבת ובמועדי ישראל כימי המנוחה החוקיים במדינה).

ארץ ישראל ועם ישראל עומדים אפוא מעל לחוק במדינת ישראל והם הם הערכים שחוקי המדינה חייבים ליישמם בחיי המעשה. סמכותו המוסרית של השלטון במדינת ישראל מסתיימת ברגע שבו הוא כושל בערכיותם המוחלטת, העקרונית והנצחית של ארץ־ישראל ועם־ישראל. הדמוקרט האמיתי הוא האזרח בעל המצפון הרגיש והער המזדהה עם ערכים אלו ומיישמם, גם כשהשלטון, מתוך מבוכה, או מתוך כניעה לסחטנותם של חוגים קיצוניים, מהסס מלהכיר בהם. הטענה שארץ־ישראל נקבעת לפי קביעת השלטון בלבד היא סילוף היסטורי וסכנה מוסרית המאיימת של המדינה בכך שהיא מקנה לשלטון מעמד ערכי. וכל אדם דמוקרטי האוהב את מדינתו, עמו וארצו חייב להתקומם נגדה בכל האמצעים העומדים לרשותו. גם אם בעיניים שטחיות נקרא הדבר "הפרת חוק", לאמיתו של דבר אין לך שמירת חוק וסיוע לשלטון גדולים מאלו!

חברה המבוססת על שמירה פורמלית ויבשה של החוק טופח וחרבן תלויה. זהו מידת סדום. ולא חרבה ירושלים אלא משום שהעמידו בה על הדין הפורמלי היבש, מבלי להתחשב בערכים מוסריים המזינים את החוק. חברה שבה האזרח מציית לחוק כרובוט במקרה הטוב, ובמקרה הגרוע מחפש פרצות ועוקף את החוק להשגת טובות הנאה, היא חברה מנוונת ומעורערת. חברה תקינה היא חברה שבה האזרח מוכן לשרת את חברתו, לוותר על נוחיותו הפרטית למען צרכיה הכלליים. החוק נותר רק כנגד עבריינים אולם לא החוק הוא בסיסה הקיומי של החברה אלא ערכיה המוסריים. חברה המדכאת את רוח ההתנדבות של חבריה ואוסרת עליהם לפעול מעבר לחוק היבש הכתוב, עלולה להרוס את עצמה. דמוקרטיה מתקדמת ומתוקנת מעודדת את היוזמה האישית ומכבדת את חופש המצפון, בהכירה בכך שאלו יש בהם בכדי להעשיר את רוחה ולהעלות את רמתה.

המצפון היהודי

מצער היה לשמוע דווקא מפי חוגים המייצגים את חופש המצפון טענות כה מוזרות שהעלו הם כלפי מתנחלי שומרון. הרי לשיטתם היה השלטון חייב לכבד את מצפונם של המתנחלים. מדוע יכובד המצפון כשהדבר נוגע לענייניו האישיים של בעליו ומדוע יגונה המצפון כשהדבר נוגע לענייני העם כולו? מצפונם של המתנחלים שהביאם להר שומרון הוא הוא המצפון היהודי שראה בהתנחלות בארץ צו עליון בכל הדורות ואשר להכרתו מלבד קיומה מדינת ישראל, ואשר, לפרבה האירוניה, בזכותו ורק בזכותו יכולים כיום להימצא בארץ ישראל אנשים אשר יגנו מצפון זה ויתנכלו לו...

מן הראוי שהממשלה תקדיש את מירב מאמציה לתיקון העיוותים המתגלים בחינוכה של החברה הישראלית, המתנכרת לערכיה הלאומיים, לקיומה הלאומי ולשורשיה ההיסטוריים. ובמקום לדכא את שאיפותיהם הטהורות והקדושות של המוותרים על נוחיותם האישית למען מולדתם ועמם, מוטב לה שתתעשת להתבונן לסכנה הנשקפת לקיומה מאנרכיסטים חברתיים ולאומיים המהלכים ברחוב של העם, באמונתו בזכות קיומו כעם וכמדינה בארץ זו, שכן מאלו נשקפת סכנה לקיומם של העם ושל המדינה יותר מאלו שבאים לעודד את רוחו ולחזק את אמונתו ולסייע בידי השלטון להיות את שלטונו האמיתי של העם ליישום ערכיו ולהגשמת ייעודיו ההיסטוריים בארצו.

ערכים

...אין כוונת דברי לדון בצד ... שמשמעתם בני סמכא מ... יותר ממני. כוונתי להת... העקרוני של היחסים שבין ... המוסר הלאומי. ייאמר ברו... אינו יותר מוסר, חוק הוא ... העשוי של עקרון מוסרי. ל... שמור המוסר מעל לחוק, כי ... החוק את סמכותו. חוק ... מוסרי אינו חוק. זהו כלל ה... העומד ביסודה של כל חברה ...

...אשתמש בנושא שאין לו ... לנושא שלנו, אולם דווקא ... תבהיר יותר את אשר ב... לומר. חוקי נירנברג, למשל, ... בחוקה הגרמנית ומוס... כחוק וחקקו אותם. עד ... באים רבים שהם צי... מדינתם ואין לבוא אליהם ... כלשהן. החברה הדמוקר... והמתוקנת אינה מ... אלה. היא סבורה, ... שלא די לו לחוק שייחקק ע... חוקים, הוא חייב להישען ... הצדק המוסר, ולא — ... חוקי הוא!

...אפוא הדמוקרט האמיתי — ... לחוקי נירנברג או זה ... מיהו מייצגה החוקי ... במלחמת העולם השנייה ... של השלטונות ה... או דה־גול, המרדים, ה... למחתרת? ... חוקי הוא לא רק זה ש... כתוב, אלא זה המרה... של ערכים לאומיים ו... העומדים מעליו ושאותם הוא ... ברגע שהשלטון סוטה מ... העקרוניים של החברה ... על ידה, הוא מאבד את ... המוסרית. גם אם מבחינה ... דומה לכאורה ששלטון זה ... מבחינה מעשית הוא איבד ... החוקית, שכן חוק ה... לערכים שאותם הוא חייב ... אינו חוק.

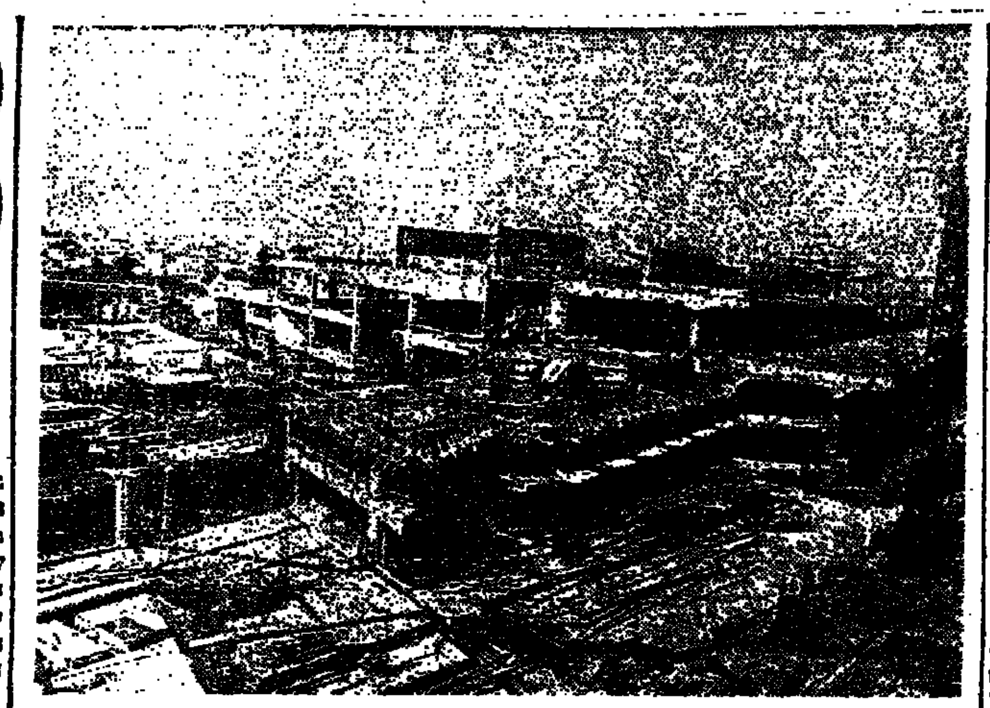

אחד הפרוייקטים הגדולים עליהם חלות הגבלות הבנייה הוא התחנה המרכזית החדשה בתל-אביב. בתמונה: התחנה החדשה בבנייתה

ראיון עם ח"כ דוד קורן

לא נהיה מוכנים לבטל את חטיבת רפ"י אם לא יובטחו חיים סדירים ב"עבודה"

מאת שאול שיף

כאשר נדון נושא מדיני רגיש במליאת הכנסת ונערכת הצבעה, מופנות העיניים אל חברי הכנסת מ. דיין, מ. בן־פורת, הגב' מ. בן וד. קורן. שכן בקבוצה זו רואים את "עושי הבעיות" ובאחרונים את אלה שיילכו אחרי מ. דיין "בעיניים עצומות".

בעקבות הדיבורים על פרים אפשרי עם ירדן, ו"להבדיל" — על שאלת ביטול הסיעות במפלגת "העבודה" ערכנו ראיון קצר עם ח"כ דוד קורן, "שומר החומה" של רפ"י לשעבר ואיש "ארץ ישראל השלמה", כדי לשמוע מה צפוי מחטיבת רפ"י לשעבר בשאלות אלו ואחרות.

על ימין ועל שמאל

שאלה: האם תקבלו את ההצעה של הסיעות מפא"י־לשעבר לבטל את המסגרות הסיעתיות בתוך מפלגת "העבודה" וכמה תהגו האם?

ח"כ דוד קורן: אנחנו בעד ביטול החטיבות בכל מאודנו, אך רוצים לשמוע מהי ההצעה ונתייחס להצעות קונקרטיות.

לא נהיה מוכנים לבטל את חטיבת רפ"י, אם לא יובטחו חיים סדירים במפלגה.

לכה אתה מתכוון באמרך "חיים סדירים"?

זאת אומרת שלא תהיה התארגנות חשאית של קבוצה אחת נגד קבוצה

ח"כ דוד קורן

שניה, ושתנהג שיטת בחירות שתבטיח אפשרות שווה לכולם.

שיטה כזו הרי תחזיר לנמשך את המסגרות הסיעתיות?

היא לא תחזיר, שכן כולם בוחרים את כולם. אלא, שהיא תבטיח כי מינימום של חברים מהסיעות המיעוט ייבחרו, כי בכל זאת אינו רוצים להתנהל כאנשים פוליטים המייצגים דעות מסויימות.

מפא"י מאיימת כי אם לא ייענו להצעתה לבטל את החטיבות — תתארגן גם היא כחטיבה?

נצטרך להגיב על כך אם אכן זה יעמוד על סדר היום. נתבגג ונדון.

ממשלת רבין לא עשתה שינויים במהלכים המדיניים

האם אתה שלם עם מהלכיה של "ממשלת רבין" עד כה?

אני סבור ש"ממשלת רבין" עד כה — עד כמה שידוע לי — לא עשתה שום שינוי במהלכים המדיניים לעומת הממשלה הקודמת.

ישנו נושא אחד שאני מודאג ממנו וזהו שאין תוכנית של התיישבות בשומרון. עם זאת אני יודע שהממשלה מתכננת התיישבות באזורים שונים של הארץ בפיתחת רפיח, ברמת הגולן ובבקעה. אשר לשומרון, אני מב; שקיימת הצעה להקים יישוב ב"מחנה יוסף", ואני מקווה שהממשלה תאשר אותה.

אני מבין שב"תנועת אלון־מורה" הנם אידיאליסטים הרוצים להתיישב בכל לב בשומרון והרואים ביישוב הארץ מצווה ויעוד לעצמם. ... עקרונית, עד בה נראים לי כהולכיה של הממשלה הזו.

באחרונה כרבים לדבר על אפשרות של ויתורים לירדן ביהודה ושומרון. האם תשלים חטיבת רפ"י עם ויתור כלשהו בחלקי ארץ אלו?

אינני יכול לחזות מה יהיה. אם לא יהיה מו"מ, או כמובן שלא צפוי כלום. עד כמה שידוע לי, ממשלת עבר־הירדן אינה מקבלת אפילו את ההצעות של הקיצוניים שבין ה"יונים" שלנו.

השאלה היא פשוטה: האם המן רפ"י לעבור את יזה להלוקתה בחוזי של הארץ?

רפ"י לא קבעה עמדה בעניין זה כחטיבה. לחברי רפ"י דעות אישיות. חברי רפ"י הם חברי מפלגת "העבודה" ולא היה דיון במפלגה בשאלה זו.

אתה באופן אישי תקבל משימה שיעשה אם יהלם להתיר חלקים ביהודה ושומרון?

לפי דעתי, נצטרך ללכת לבחירות חדשות אם יהיה הסכם הכרוך בוויתורים טריטוריאליים. אישית אני סבור שאם יהיה הסכם, הוא יהיה מושתת על הסדרים פונקציונאליים ולא של ויתורים על שטח. כולם הרי אומרים ותובעים שצה"ל יישאר על הירדן.

האם הפסל לשבור של דיין לשולחן הממשלה אז שגם אתה סבור שבמשהה זה סיים את תפקידו?

בדיון שבו הציג י. רבין את ממשלתו, אמרתי שאינני חושב כי דיין סיים את תפקידו המדיני. אני מאמין שעוד נכונו לו תפקידים בשדה המדיניות. אמרתי זאת לא רק לשם ניכוס אלא בגלל שכך אני חושב. מתי זה יהיה, ואיזה תפקיד יכלא? — אינני מתנבא. איני מעריך שזה יהיה בחודשים הקרובים.

לא ויתרנו על צירוף המפד"ל לממשלה

נראה כי ויתרתם על צירופה של המפד"ל לממשלה. מכל מקום, ידם של השוללים את צירופה על העליונה?

אינני יודע ידו של מי על העליונה, אבל לא ויתרנו על צירופה של המפד"ל לממשלה אלא שהכדור הוא בידי המפד"ל.

בישיבת הסיעה אמרתי כי "המפד"ל קשרה את עצמה לצד", היא אינה יכולה להתיר עצמה ויש לעזור לה להיות לממשלה. בכל שהמפד"ל תבחר לחזור לשולחן הממשלה, כן ייטב לעירא הכללי ובתהרמים אחרים.

למעשה אתם מקיימים את הבחירה ליצחק רבין על פני המפד"ל?

אם המפד"ל תבוא בהצעה מעשית ואפשרית, בהחלט נדון בכך. רבים במפלגת "העבודה" רוצים בצירופה של המפד"ל לממשלה.

האיזה סבור ש"הליכוד" במערך נתבצר את הפת?

אולי תראה לי כבה ניכוך הזינים? נכה, ייכנם הליכוד "יונים" המרדים במפלגת "העבודה", אבל זה כמו בשאר המפלגות.

עמדת הסירגנות של ה"ניצים"?

יכולה להיות התארגנות על נושא קונקרטי. אבל לא על רפ"י בלבד. יכול לבבוא שיהפים גם מהסיבה אחרת, כולל אהה"ע, לעבעבר.

בנוגע לאיחוד, האם השתפשת גם בקיום המליאה את עמכה?

אינני יכול לדון בינבר כי אינני יכול לדעת מה היה קורה אלמלא כם הבעייה. אבל אין לי ספק שהודלכה הליכוד האיצי על הקמת יישוב בשומר הכלכלי בתנאה רבה לדברי ...

מטבע חוץ – מתחת ל"קו האדום"

הסכנה של דלדול היתרות חמורה בתקופת מלחמה ✡ ינסו לגייס הלוואות בתנאים קשים, אך בכך לא תיפתר הבעיה ✡ צפוי חידוש דיונים על "טיפול שורש" ✡ בעוד שהעם יידרש לקרבנות כבדים בתחום הכלכלי קיימת בעיה של הנהגה

מאת יצחק דויטש

פרסום הנתונים על מצבת יתרות מטבע החוץ העלה מחדש את המתח בתחום הכלכלי. מסתבר, כי בתחום, הרגיש ביותר שלנו — הרזרבות של מטבע חוץ המבטיחות לנו את היכולת לקיים יבוא חיוני — הגענו ל"קו האדום" אשר מפני סכנתו הזהירו זמן רב.

רבים קוראים את הנתונים על "הרזרבות" בתוך מושגים כלכליים מכניים, כאילו זהו "בוכהלטריה" של בנק מרכזי, אשר אינה מעניינת את הציבור הרחב. האמת היא שיתרות מטבע חוץ הם האמצעי להבטחת הזרימה הבסיסית של החיים הכלכליים. בלעדי הדולרים בקופה אינו יכולים להבטיח את היבוא האלמנטרי הדרוש לנו.

צורך זה נעשה מודגש יותר במצב שבו מרחפת סכנת מלחמה. במקרה של מלחמה הכרח שיהיו אמצעים מידיים למימון יבוא בטחוני ואזרחי חיוני, שכן אחרת זהו נתון הקובע במערכה עצמה.

היקף ירידת היתרות

בתחילת השנה עמדו היתרות על סך 1.7 מיליארד דולר. התחזיות של התקציב הלאומי צפו לירידה בסך 850 מיליון דולר במשך השנה. כאשר אנשי בנק ישראל התריעו של כך והצביעו על העובדה שבסוף השנה נעמוד ברמת יתרות של 850 מיליון דולר בלבד, הגיב שר האוצר דאז, פנחס ספיר, כי זוהי תחזית קודרת והיא יוצרת "פאניקה". עתה מתברר כי התחזית האכזרה היתה אופטימית מדי.

ירידת היתרות הסתכמה בשבעת החודשים הראשונים של השנה ב־500 מיליון דולר. זאת כאשר מבחינת העונתיות ישנה בדרך כלל הכנסה גדולה של מטבע חוץ בתקופה זו. בחודשים האחרונים בלבד היתה ירידת היתרות בקצב של כ־110 מיליון דולר לחודש. היתרות מגיעות כיום לסכום של מיליארד ו־190 מיליון דולר. לפי קצב זה עלולה הירידה עד סוף השנה להיות גדולה בהרבה מזו החזויה. היתרה תהיה נמוכה מזו שהגיתו.

שני חדשי יבוא

בתוך "קו אדום" הצינו כשעתו רמת יתרות המספיקה לשלושה חדשי יבוא. אופטימיסטים אמרו, כי אפשר להיות גם ברמה של מעל שני חדשי יבוא.

היבוא השנתי נאמד כיום ב־7 מיליארד דולר, כלומר רמה של כ־600 מיליון דולר לחודש. מכאן שהגענו כבר עתה אל מתחת ל"קו האדום". ברור שזהו אות אזהרה קשה.

זהו אולי המצב החמור שבו עמד המשק הישראלי מבחינת עתודות המטבע שלו, מבלי להתייחס כמובן לתקופת ראשית המדינה.

מדוע הואצה הירידה?

ירידת היתרות היתה, כאמור, בקצב מואץ מזה שהגיתו. הדבר נגרם מכמה סיבות.

היבוא עלה בשיעור גבוה מזה שהגיתו תחילה. גם בשל עלייה כמותית וגם בשל עליית המחירים. חל אמנם גם גידול בייצוא, בעיקר נומינאלי, כתוצאה מעליית מחירים בחו"ל. אולם בסך הכל ישנה עלייה בגרעון במאזן המסחרי.

מסתבר, כי הציפיות שהיו ואשר ישנן לשינויים בשערי המטבע, גרמו לצמצום היתרות. יבואנים הקדימו יבוא. אחרים הקדימו לפרוע תשלומים בחו"ל כדי להימנע מתשלום בשער גבוה יותר, שכפוייו הם חוששים.

נוסף על כך, לא התממשו במלואן הציפיות לגבי ההכנסות מהמגבית ומהמלוות הפיתוח בארה"ב. אף כי קיבלנו סכומי עתק ממקורות אלו הם נופלים מאלה שלהם ציפו.

התפתחויות במחצית השנייה של השנה

הסיכויים לשיפור במחצית השנייה של השנה מוגבלים. אבל עדיין ישנן נקודות מסויימות חיוביות יותר, בעוד שכל הסיכויים הנזכרים הם בכיוון השלילי.

אם נצא בהנחה שחלק מגידול היבוא מעבר לחזוי נובע מהקדמת רכישות, הרי עתה ישנו מלאי מוגדל. הוא נותן סיכוי שהיבוא בחודשים הקרובים יואט במידה מסויימת.

כמו כן צריך לצפות שהמדיניות הכלכלית החדשה תניב פירותיה ואף דבר זה פירושו הקטנת היבוא.

צעדים חדשים?

בכל מקרה לא נוכל להרשות לעצמנו ירידה נוספת ניכרת ביתרות. מאמצי הבלימה ייעשו קודם כל ע"י גיוס הלוואות בחו"ל. עד כה היינו מפקפקים כאשר הקפדנו (פחות או יותר) על הלוואות בריבית של לא יותר מחמש־עשרה אחוזים והשתדלנו שההלוואות יהיו לזמן ארוך. עתה ינסו לגייס הלוואות גם בתנאים קשים יותר. בדרך זו ישתדלו לשמור באופן מלאכותי על רמת היתרות.

הבעיה העיקרית תהיה כמובן בתחום של "טיפול שורשי". שוב תצוף ותעלה השאלה של פיחות הלירה. מהלך כזה אי אפשר יהיה להחליט עליו לפני שיאפשרו לצעדים הכלכליים שננקטו להוכיח את עצמם לחיוב או לשלילה.

אין גם מקום לאשליות מיותרות כדי לראות בפיחות את ה"גאולה". תרומתו לייצוא תהיה בוודאי משמעותית, אך אין לצפות לקפיצה רבתי בייצוא, כך שהכנסותיו יפתרו את בעיית היתרות שלנו. גם בהאטת היבוא אין הדברים פשוטים וחלקים, שכן השאלה היא עד כמה רוצים להקטין יבוא ומה אפשר ניתן להחזיק בלי לפגוע בפעילות המשק. חלק גדול מהיבוא הוא בטחוני, חמרי גלם וציוד.

תושיה והנהגה

מצב זה שבו מצוי עתה המשק הישראלי מחייב תושיה רבה. לא קל לצאת מהסבך בו אנחנו מצויים. אין ספק, כי מהעם יידרשו קרבנות רבים ברמת חייו.

תקופת חירום כלכלית זו מחייבת הנהגה תקיפה, אשר יש לה גם יכולת מקצועית גבוהה וגם נגיעה באימון רחב של הציבור. מי שמכפה מבטו ומשווה את המצוי לרצוי, לא יוכל להיות מעודד יתר על המידה.

מכתבים למערכת

לעג לרש

הצו להקפאת הבניה שהוצא על־ידי הממשלה, התקבל בציבור הרחב בסיפוק רב, שכן יודעי דבר טענו שענף הבניה עבר מעל ומעבר כושר הייצור שלו. המומחים טענו שהממשלה חייבת לרסן את הפעילות בענף. והנה הנהבר שהצו להקפאת הבניה הוא לעג לרש. הודיע שר השיכון, אברהם עופר, בישיבת המרכזה הארצית של מרכז הקבלנים, חודש אחרי שהוצא הצו, כי אם הקפאת הבניה לא תביא לרגיעה בענף הבניה יבחן השר הגבלות נוספות. קראנו לאחרונה מודעה על מכירת דירות פאר בגודל של 135 מ"ר, 4 חדרים + 3 חדרי שירותים וכו'. המדובר הוא בקרית מגורים חדשה, בקריית קרינצקי ברמת־גן. ומצד שני, אנו קוראים על מחסור חמור בטלט, המעכב בניה בתחנות חיוניות בגבול הצפון. בציבור קי הבנה חדש, ומתעכבת העתלת בניה של שכונה חדשה של 1400 דירות בקריית שמונה.

נשאלת איפוא השאלה, איך מתיישבים הדברים עם הצו להקפאת הבניה שהממשלה הכריזה עליו? לדעתי, חייב שר השיכון לקרוא לכנס דוחף של מהנדסים וראשי מחלקות הסכויות בעיריות בגוש דן ולהודיע להם בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי עליהם הובה להקפיד על צווי ההגבלה כלשונם וכרוחם. שכן בלעדי שיתוף־הפעולה והדוק של הרשויות המקומיות, נידון צו ההקפאה לכישלון. יש למנוע מחול חוש, העלול להרעיל את האווירה בציבור הרחב במדינה.

גבעתיים . א. שרביט

לתשומת לבם של בעלי הלכה

בקשר להורדת המתנחלים המתמקמים בהר שומרון, נתעוררתי לשאלה בנוגע לסמכותה של ממשלה יהודית בארץ ישראל לפעולה שכזו מבחינת ההלכה.

הר"ן בנדרים (על דף כ"ח ע"א) אומר: "דדוקא במלכי אוה"ע אמר שמואל — דינא דמלכותא דינא, מפני שהארץ שלו ויכול לומר להם: אם לא תעשו מצוותי, אגרש אתכם מן הארץ. אבל במלכי ישראל — לא, לפי שארץ ישראל כל ישראל שותפין בה".

הרשב"א (שם) מוסיף: "אבל במלכי ישראל לאו דווקא, דאינו יכול לסכול מהם משלהם כלום, לפי שאין כל ישראל שותפין בה ואין בה למלך יותר מהאיש אחר — — — דלא באמרו דינא דמלכותא דינא במלכי ישראל, אלא במלכי האומות".

בבבא אחר דן בעניין זה ה"נימוקי יוסף" (על נדרים שם). הוא אומר: "שמלך ישראל צריך לדון עפ"י התורה".

"המאירי" (שם) מתבטא בנוון זה: "מלכי ישראל, אין ידם תקיפה לחדש בדינים בלוח"י".

על יסוד הנ"ל נפסק בש"ך (חו"מ ע"ג סקל"ט), שדינא דמלכותא הוא "דווקא במה שאינו נגד דין תורתנו".

ופוסק ה"חתם־סופר" (חו"מ ס' מ"ד): "אבל כשמתנגד למה שכתוב בתורה בהדיא אזי אפילו למלך של אומות העולם אין שומעין, קל וחומר למלך ישראל".

ומכאן יש לברר גם את תוקפם של הסכמות המסירה של היהודים למלכות זרה ומכל־שכן גירוש יהודים מן הארץ.

השובה הלכה זו וכדאי שגדולי־תורה יתנו את לבם על כך שיבררו אותה.

ירושלים   בן ראים

נקרא לילד בשמו

אני מתכוון למושג "אנטישמי" הסבור שצריך להפסיק אותו ולהמיד להשתמש בו, ובמקומו — "שונא־יהודי". "שונא יהודי" ולא אפילו שונא־ישראל, כי "ישראל" היא כיום מדינה. שמיים (אין צרות) קיימים מיליונים אין סוף, אבל אף אחד מהמיליונים אין שונאים משום שהוא "שמי" אלא אך ורק אותנו היהודים. אם שומעים אנטי־שמי מתכוונים לנו היהודים, ואם יהודי מדבר ב"אנטי־שמיות" הוא רואה בה צרת רבים. "צרת רבים" — סיגלנו לעצמנו את המשך, דהיינו: "חצי נחמה", ר פתנחמים.

ונמשיך את הקו ונאמר בפה מלא: כל שונא יהודי משמש מתנך לרציחתו. הוא מתנך רוצח — רוצח אינו נולד רוצח. הוא מתחנך לרציחה תוך כדי קריאה בספרים המסיתים לשנאת יהודי; תוך כדי שמיעה על היהודי השנוא.

הכרה זו שכל מסית לשנאת יהודי הוא מקרב גם את רציחתו — צריכה להחזיקנו בציפית ראשנו לבעון גלמד את תורת ההגנה העצמית. שנאת יהודי, אנטישמיות בלע"ז, דרכה ברורה לפניה ואסור להתחמק ממנה. שנאה זו — אם לא תרצח אותי תרצח את בני, את נכדי, את שילשי את ריבעי. שנאה — מכיון שהיא באה לידי גילוי אם בשמיעה, או על ידי קריאה — אינה נעלמת ונאלמת, היא מפרפרת באוויר וחודרת לכל אוזן ומגיחה רושם שלילי רצחני העובר בירושה. ואתכוון אני לריכרד ואגנר — שהתנגדות להשמיע את יצירותיו המוסיקליות בקונצרטים של התזמורת הפילהרמונית, עוררה סערה ציבורית המאשימה את המתנגדים בצדביות הפוגעת באופן גס ושפל ברגש התרבותי האנושי, כי על כן אין בהם סיפת תרבות וכל כוונתם לגזלה, לפגעת, את התרבות, מאותרים.

וזהי השפלה עצמית רוחיה שנאה הדדיה מן המין השפל ביותר. ריכרד ואגנר הוא אחד הרוצחים הנאציים של בני עמנו; הוא אבי אבות ההשמדה המוחלטת בידי אותו הרוצח, ובני לוויתו למיליונים, ימח שמם וזכרם, ימחו זכרם מלהזכירם.

ועוד פעם ועוד פעם: יש לעקור מן השורש את השימוש במושג ה"גזעני אנטישמי". אך ורק "שונא יהודי" ("יהודי" ואפילו לא "יהודים"): רוצח אינו נולד רוצח. כל "שונא־יהודי" ומביע את השנאה בנאום, בספר ובעתונות, מתנך ומגדל את הרוצח. ויש לזכור בדאבון לב ובדיכאון נפשי שגם ב. שפינוזה, קרל מרכס, דוסטוייבסקי ודומיהם — שותפים לרצח יהודים.

ואסור להתעלם ולהתחמק. לו ראו יהודי גרמניה, למשל, את אשר יד־הולל על ראשם, כעבור זמן מועט, בעולם זה השכול כה בשנאה, ובפרט אחרי רצח וולטר ראתינאו בידי מרצחים נאצים ימש"ו — הרבה הרבה היו ניצולים מליהפך לסבון. מפנה אחר היה בא בכל הרצח הקלאסי שאין על עפר משלו. (וגא לקרא ב"מסה ומעשה" להיים וייצמן ע' 285).

מה שמעניין אותי בכל הפרשה הזדעזעתי — חוסר כל הזדהות ושכחה אכזרית בכל מה שנחת על ראש ששה מיליונים, בהקכדתם המלאה, בכות וכוח אנשי המדע והמוסיף הטכניקה המשוכללת, שריכרד ואגנר הוא אחד המנצחים והמנגנים בתזמורת דמים זו.

הבכחה הזוכר ההזדהות זהו ישימון הלבבות המפיל אימה והחת.

הרצוג משה

רמת־גן

יחודם של חיילי "ישיבות ההסדר"

נדהמתי לקרוא בעיתון של צרות אופקיו של ח"כ דב זכין מפ"ם, בהגישו ביום ג' י"א אב "הצעה דחופה" לכנסת לדיון בגיוסם המלא של בני ישיבות בכלל ו"ישיבות ההסדר" בפרט.

ברצוני לעדכן את מר זכין במספר פרטים על אותם בחורי "ישיבות ההסדר" המשרתים כיום רובם ככולם ביחידות השריון בצה"ל. באימונים במסגרת השריון בוהשב־סיני, בגילם של הטנקים, עת היינו קבוצה של "הנורדנקיים", שהוה עמנו האלוף אברהם אדן (ברן), כשפקד גייסות השריון במלחמת יום הכיפורים. הוא "הבעיר מאיתנו להשיג אותם ההישגים הגאים שהשיגו חברינו מ"ישיבות ההסדר" במהלך המלחמה. הוא הפליג בשבחיהם על אותם בחורים שלחמו בחירוף נפש ללא חת.

מפקד החטיבה בה שירתתי על אזור "אפריקה" פנה אל מפקד האוגדה ואמר לו כי לא יסכים בשום פנים ואופן שחיילי "ההסדר" יעזבו את חטיבתו. אותו כחיש הוא ממפקדיו הידועים של צה"ל, היודע להבחין בין חיילים מעולים.

אין הקולמוס מספיק לכתוב את כל דברי השבח. ההערכה הנשמעת ממפקדים, החל במפקדי הפלוגות וכלה בקצינים גבוהים ובכירים לבחורי "ישיבות ההסדר", נובעת מהסידרם להפקיד ומהתלהטם הנתונה לשמור על מדינתנו ולהתגבר על האוייב ויחד עם זה הדורי אמונה וביטחון באלוקי ישראל יוצאים הם לקרב, וזהו סוד הצלחתם. אמונה זו, הפעמת בקרבם של לוחמים מצולים אלו, מקורה מבין כתלי הישיבה, בלימוד תורתנו המחנכת לערכים נעלים אלו, המתגלים בשעת קרב ובשעות רגיעה על צריחו של טנק בלב המדבר.

בטוחני, כי בקשתו של מר זכין זו "להסיר היום" נעוצה ברוח הקבנה הנועפת פלו לאחר נסיון ההתנחלות בשומרון, שרבים מהמתנחלים היו בוגרי "ישיבות ההסדר". אל יהיה מר זכין כה תלוש מהמציאות ואל יערב ענייני פוליטיקה משוחדת בגיוסם המלא של חיילי "ישיבות ההסדר". מדינאים רבים וגדולים ממנו, השכילו להבין את נחיצותם של חיילי "ההסדר" הניצבים היטב את הספרא והסייפא לפי רוח התורה המדינה.

יהודה שמרלינג

ירושלים

עניין של טעם

בטלוויזיה הישראלית, בתוכנית "מורשה", שודרה תוכניה על הרבנות הצבאית. התוכנית כללה שתי פעולה רבים של הרבנות הצבאית הן בימי שלום והן בימי מלחמה. משום כה צולם רב צבאי כשהוא יושב על כסא מתנדנד ומספר על פעולת הרבנות הצבאית במלחמת יום הכיפורים בשכה הוצאת ההרוגים משדה הקרב והבאתם לקבר ישראל, תוך סכנת נפשות הזודוק נפש כמש.

כולנו מוקירים היטב את מסירות הנפש של הרבנות הצבאית והרבנים הצבאיים. אולם, נדמה לי, כי העובדה שהרב הצבאי סיפר את סיפורו, כשהוא מתנדנד על כסא בנחיות בה רבה, פוגמת בטעם הטוב והיסה של הסיפור כשעצמו. הרי כולנו יודעים שאין מקומם של הרבנים הצבאיים במשרדים נוחים ובישיבה נוחה.

חיפה   מ. קירשנבוים

העוסקות בצרכי ציבור באמונה

קראתי בעניין את המאמר "אורות בית באמונה קוהי בבני ברק" ("הצופה" י' מנחם־אב). התפלאתי לא למצוא את שמה של הגב' ש. צירניאק בין הפעילות והעורכות לאווירה הביה הסובה ב"אמנה שרוי". והרי ראויה היתה לציון יחד עם הגבורה הנכבדות צרפין, רייכלד, שטובסקי־שהור ואחרות שהוזכרו במפורש במאמר זה.

כל העוסקים (בכלל זה העוסקות) בצרכי ציבור באמונה הקדוש ברוך הוא מסלם שכרם.

תל־אביב   ש. שילן

"מחולה" משוועת לתוספת קרקעות

מאת חיים פיקרש

ראוי היה יובל חמש השנים של מושב "מחולה", המסונף לאיגוד המושבים של "הפועל המזרחי", והמצוי בצפונה של הירדן, לציון הולם, אך מאורעות הזמנים מנעו זאת. המאורע — אומרים ב"מחולה" — כמו נדחק לקרן זווית. ובכל זאת, ביסוסו של המשק, הצלחת ענפי הגידול בו, הגיבוש החברתי, שהיה לשם דבר, וההיערכות הראויה לקראת השנים הבאות, הם בבחינת ציון הדרך החשוב.

אך יש גם צד אחר למטבע: "מחולה" שומר להערכת הגורמים המיישבים. במושב מפעל תעשייתי, והפרדס, על שטח של 400 דונם, מניב פירות. ל"מחולה" הישנים גם בשטח הרוח. בית־הכנסת היפה והמרווח, נמצא עתה בתהליכי בניה מתקדמים. "קשה לנו להשלים את המלאכה. אנו מתלבטים קשות במציאת המקורות הכספיים להשלים את עבודת הבנייה של בית־הכנסת" — אומר יהודה.

עד להשלמתו של בית־הכנסת, מתפללים בדירה ארעית. גם בתנאים אלה, מקפידים את הווי הדתי המסורתי — מנייני תפילה, שלוש פעמים ביום, מסגרות של לימוד בצוותא ומסיבות הווי, בהשתתפות מרצים אורחים, ועוד.

הדור השני גולש קדימה

כיום בסימן מחסור חמור בקרקעות לפיתוח ענפי המשק הקיימים והמתוכננים, אומר לנו יהודה ריינס, מרכזו של "מחולה".

*

הקידוח החדש, שהחל להפיק מים באיזור בקעת הירדן, לפני שנה, מאפשר כיום הרחבת כל גידולי וענפי המשק, אך המיגבלות בקרקעות מעכבות את צעדי ההתפתחות.

"המרכז לתכנון אינו נענה בחיוב לפניותינו, להעניק לנו עוד מיכסות קרקע" — קובלים חברי "מחולה" שאינם מסתייעים את קבאתם במושבים אחרים, שמשום־מה זכו להיענות חיובית "אף מעל ומעבר למה שמגיע להם".

אלפיים דונם בסך הכל, עומדים לרשותנו, וכיצד נכלכל את עניינינו? — שואלים אנשי המושב, המציינים כי כמחצית מהמיכסה הוו של הקרקעות, עובדה לשטחי השלחה, והחלק הנותר הספיק אך בקושי לגידולים החקלאיים האחרים, כמו כותנה תירס ועוד.

*

המשפחות המאכלסות את המושב "מחולה" הגיעו למנין משפחה אחת, המועלת לביסוסו של המושב, אך גם היעדר הבניינים מעכב את התרחבה. עשרה בתים נמצאים מזה תקופה ארוכה בבנייה, וערום שלמה מלאכה זו.

"יש חברי גרעין הרוצים להצטרף אלינו. גם משפחות אחרות, מחלקי הארץ השונים, הביעו לא אחת חפצם וכמיהתם להצטרף ל"מחולה", אך העדר המבנים למגורים, מעכב משאלות לב אלה" — אומר לנו יהודה ריינס, מרכזו של "מחולה".

במושב חיי פעוטים — בני דור המשך של "מחולה", חושבים על הרחבת גן הילדים, על הקמת בית ספר. חושבים על הרבה דברים המאפיינים ביסוסו של מושב שעתידו מובטח.

כאמור, הולך היישוב המתבסס מבחינה כלכלית ומשקית. ענף הלולים מעגחו חכה לא אחת

*

את המלחמה עבר המושב מתוך קשיים רבים. רוב החברים היו מגוייסים וקומץ האנשים שנותרו, מעלו ועשו מעבר לכוחותיהם, ושיכלו במיגוון הגידולים, אך שטחי המירע של סלק הסוכר לא נוצלו. הוריעה הפסקה באמצע ההעדר כוח עבודה לא יכלו להמשיכה. בעקבות כך רבו הנזקים גם בענפי הלול, אך בכל זאת הוא שוקם במהרה, והמיכסה של 200 טונה בשר עוף, סופקה כמובטח.

מקרבות מלחמת יום הכיפורים לא חזר בן המושב, יגאל מלך הי"ד. הוא נפל בגבורה על גדות תעלת סואץ. חברי "מחולה" פועלים עתה להנצחת שמו חברו הקדוש בדרך הראויה!

אנשי "מחולה" השכילו לטפח יחסי ריעות עם חברי המשקים הדתיים. הדבר בא לידי ביטוי, אומר יהודה ריינס, בנושאי ייעוץ, הדרכה, הכוונה, בהשאלת כלים ברושים וכו'.

*

ב"מחולה" משפחים גם את הצורת הבתים. מדשאה ירק וערוגות פרחים, מקשטות חזיתות הבתים ומשוות מראה נאה למקום. כמה מחברי המשק נטלו חלק בפעילות של אנשי ההתנחלויות מרמת הגולן והבקעה, לתניעה הזורת השטחים. כאן, ב"מחולה", מודעים היטב לבעייה של החזרת השטחים, ו"מי יודע כיצד יפול דבר אצלנו, אם יחזירו שטחים כדרישותיו של המלך חוסיין" — אומרים חברי "מחולה", שאגב מקיימים יחסים נאותים עם ערביי הסביבה, הנוהגים לא רק מבקרות אצלם, כי אם גם מהטיפול של המרפאה...

ובכל זאת, למרות יחסים נאותים אלה עם אנשי הסביבה, ערים חברי "מחולה" בכל מה שקשור לצד הבטחוני. למרות אווירת הרגיעה, חשים כאן בדופקו של הזמן, וערוכים לקראת העתיד, העשוי לשאת בחובו גם בעיות של בטחון.

הבנק העולמי ילווה למצרים 200 מיליון דולר

... (עי"ר) — הבנק העולמי ... למצרים סכום של 200 מיליון ... למימון כמה תכניות, כולל פי... תעלת סואץ והתכניות הקשורות ... הרכבות המצרית — על כך ... העתון "אל אהראם".

... מציין כי 165 מיליון דולר ... הסכום הכולל יסופקו על ידי ... לפיתוח בינלאומי, המסונף ... מילוה זה יוחזר תוך 40 שנה ... רבית שנתית של 0.75 אחוז. ... מיליון דולר יועמדו לרשות מצ... הבנק בריבית של 7.25% ... העתון.

... "אל אהראם" גילה שמתוך סכום ... יוצלו 50 מיליון דולר ... תכניות הקשורות בתעלה, ... מיליון דולר ישמשו לפיתוח תע... 37.5 מיליון דולר ינוצלו ... מערכת הרכבות ו־37.5 מיל... דולר לשיקום בית החרושת למלט ... בקרבת קאהיר.

ייעוץ מקצועי – אוטונומי לחברי הכנסת

מאת יונה כהן

זה כבר מביעים הח"כים לעתים תרעומת על העדר ייעוץ מקצועי אוטונומי, ומדגישים את העובדה שעליהם להיות מסובים על שולחן ההצבעה במשא המתן־ שלה, מבלי דיון בהצעות ממשלת־ יה...

הח"כ א. רונן עיין ועיבד הצעות לדפוסי עבודתה של הכנסת, הדרכים להנהגת ייעוץ מקצועי־אוטונומי ל־ ח"כים. הצעתו הובאה לדיון ראשון בוועדת הכנסת.

בנמקו את הצעתו מסר הח"כ רונן שמטילים על נבחרי העם תפקיד ש־ אינם יכולים לבצע אותו מבלי לקבל ידע מקצועי וסיוע טכני. הוא הציע בהצעתו שחברי הכנסת יקבלו סיוע מקצועי שיינתן להם על־ידי סטודנ־ טים וסיוע טכני על־ידי מזכירה ש־ תינתן לכל שני חברי־הכנסת. העלה את בעיית המחסור הנובע מחוסר חדרים בבניין הכנסת והציע לנצל את הבניינים חדרי המנוחה העומדים לרשות חברי־הכנסת לחדרי עבודה ולהציב לכשלושים חדרים נוספים, להביא בחשבון ששרים, סגני שרים, סגני יו"ר הכנסת ויושבי־ראש הוועדה אינם זקוקים לחדרי עבודה כאשר יש להם חדרים.

בסיום דבריו הציע שהוועדה תקבל את עקרון הצעתו ותתבדק את הד־ ביצה. חברי הוועדה תמכו בהצעה.

הוועדה החליטה להקים ועדת־משנה מצומצמת שתבחן את פרטי ההצעה.

קיים עיוות וקיפוח בחלוקת המים

על יסוד דיוניה וסיכומיה של ועדת משנה מיוחדת, ולאחר שמיעת דב־ ריהם של נציגי הגורמים השונים, הגיעה ועדת הכלכלה של הכנסת ל־ מסקנה שאכן יש עיוות חמור וקיפוח בחלוקת המים בין המתיישבים.

הוועדה סבורה שיש לתקן את חוק המים, שיש מקום לתשלומים מיוחדים על צריכה חריגה. שאין הצדקה להט־ לת קנסות על מתיישבים שמכסות המים הם רק 70 אחוז מהמגיע להם, שלא די בהחזרת 80 אחוז מהקנסות, שיש לעכב גביית שיעורי הקנסות.

כן ממליצה הוועדה לייעל מיד את הדרכים למניעת בזבוז מים ולשיקום מוביל המים שמערכת צנורותיו פגו־ מה.

בשאר המלצותיה אומרת ועדת ה־ כלכלה:

לאור המצב הקשה במשק המים ממליצה הוועדה לא לראות בקיצוצי הכמויות את הפתרון היחיד או העיק־ רי למחסור במים. הוועדה ממליצה לבדוק מחדש את נושא ההתפלה, ול־ הקציב את הסכומים הדרושים לפיתוח המחקר ליצירת מקורות מים חדשים.

הוועדה ממליצה על קביעת תשלו־ מים מיוחדים תמורת מים על פי מבנה אשר לפיו שיעורי התשלומים יעלו ככל שההקצבה גבוהה יותר ו־ ככל ששיעור החריגה ממנה גבוה יותר.

הוועדה ממליצה שהחישובים של כמויות המים הנצרכות בעונות השנה השונות, והתשלומים המיוחדים בגין חריגות, ייעשו על בסיס שנתי.

הוועדה רשמה בפניה את הודעת שר החקלאות, כי הוא עומד לבדוק בדרך יסודית את הנושא הקשור ב־ עיוותים בהקצבות המים.

הוועדה מבקשת משר החקלאות להחיש ככל האפשר את הבדיקה, ולדווח לה תוך שלושה חודשים על התקדמות הבדיקה ותוצאותיה.

יו"ר ארגון האחיות, רחל יזרעאלי, העלתה בוועדת השירותים הציבוריים שורת הצעות לשינוי המצב הקיים של מספר רב של אחיות מעשיות מול מיעוט אחיות מוסמכות. הארגון מציע בין היתר ליצור מסגרות להכשרת אחיות מעשיות לרמת אחיות מוסמ־ כות, להגדיל את הקיבולת בבתי־הספר לאחיות מוסמכות ולתת סיוע ריאלי לאחיות אימהות המחזיקות את ילדי־ הן במעונות יום. לדבריה, מקבלת אחות מוסמכת 60 ל"י למעון לילד אחד, גם אם יש לה יותר ילדים, וההוצאה למעשה היא יותר מ־250 ל"י לחודש לילד. מוצע להעניק לכל אחות מוסמכת במשרה מלאה הלוו־ אה עומדת של 6000 ל"י שתהפוך למענק אם היא מתמידה בעבודתה חמש שנים. המענק מוצע גם לאחיות מוסמכות שיחזרו לעבודה ולאחיות מוסמכות שעברו מעבודה חלקית ל־ עבודה מלאה.

נציגות ארגון האחיות הופיעו בפני ועדת השרותים הציבוריים, שדנה ב־ מעמדן של האחיות.

בלה שורץ, מקופת־חולים הכללית, אמרה, כי אחות מוסמכת מתחילה מקבלת שכר ברוטו של 1300 לירות לחודש ואילו אחות מעשית מתחילה מקבלת 1234 ל"י לחודש. גב' סוניה מטויך דיברה על המצב הקשה בבתי־ החולים הממשלתיים־עירוניים, שבהם משבצים תלמידות בתי־ספר לאחיות לעבודות במחלקות וזה שש שנים בודקת ועדה מיוחדת את ענייני התק־ נים ועד היום אין קני־מידה לאישור תקנים. בבתי־הדין לעבודה מונחות 150 תביעות להלנת שכר של אחיות, כיום שבתי־חולים ממשלתיים מסר־ בים עדיין לא קיימו את הסכמי השכר מלפני שנתיים...

נגד "הפיכות" בטירת הכרמל

ה„הפיכות", החוזרות ונשנות ב־ הנהלת רשות מקומית, כמו שאירע בטירת הכרמל, הופעות פסולות ומזי־ קות הן – קבעה ועדת הפנים של הכנסת.

הוועדה דנה בזה (בעקבות הצעה של ח"כ שחל) בהשתתפותם של חב־ רי המועצה המקומית של חצור וטירת הכרמל. הדיון חשף בעייתן של הנהלות מקומיות הסובלות מחוסר יציבות ואשר מידי פעם בגלל סיכ־ סוכים אישיים בין נבחרי הציבור או מטעמים של טובת הנאה לאחד מהם. נוטש את סיעתו, עובר לסיעה יריבה ובכך מביא לידי התמוטטותה של ההנהלה המקורית.

הוועדה הגיעה למסקנות הבאות:

* הוועדה מגנה כל תופעות של כלנתריזם ברשויות המקומיות;
* הוועדה קובעת כי הפתרון ל־ בעיית הכלנתריזם יש למצוא בחקיקה מתאימה.
* הוועדה פונה לנבחרי הציבור לקיים ברשויות המקומיות נוהלים שימנעו תופעות פסולות של הפיכות חצר כמו שאירע בטירת הכרמל.
* באשר למצב בחצור – אף כי לא אירע במקום מעשה כלנתריזם, סבורה הוועדה, ששינויים חוזרים ו־ נשנים בהנהלת הרשות המקומית מ־ זיקים למינהל ולהתפתחות המקום.

לעתידם של היישובים הסמוכים לנמל־התעופה בן־גוריון

יו"ר ועדת המשנה של ועדת הפנים ואיכות הסביבה, הבודקת את בעיית עתידם של היישובים הסמוכים לנמל התעופה ע"ש בן־גוריון, פנה במכתב אל שר השיכון, א. עופר, בדרישה לזרז את קבלת ההחלטה בדבר עתידם של יישובים אלה.

יו"ר ועדת המשנה, ח"כ ידידיה בארי, מזכיר לשר, כי הממשלה ה־ טילה על מנכ"ל משרדו לרכז את עבודת המנכ"לים של משרדי הממ־ שלה הנוגעים בדבר לעניין גיבושה של הצעת החלטה באשר לעתיד ה־ יישובים בית־דגן, בני עטרות ואחרים, העומדים בסכנת מטרד רעש בסר־ סים.

ח"כ בארי כותב לשר השיכון: „מאחר שכבר חלפו כחודש ימים, מאז הישיבה של ועדת הכנסת עם נציגי המשרדים, אבקש לך תודה, אם תואיל להביא לידיעתנו בהקדם, לאיזה שלב הגיע המטפל בנושא ומתי תגובש התכנית, שתובא לאישורה של ועדת השרים לכלכלה.

יחסי יהודים וערבים במדינה

מערכת היחסים שהתפתחה במשך השנים בין היישוב היהודי לבין ה־ יישוב הערבי בארץ היא מערכת יח־ סים הממלאה את לבנו גאווה – אמר שר הפנים, ש. הלל, בהשיבו להצעה לסדר היום של הח"כים הערבים ש־ ביקשו לדון במצבם של הערבים ב־ מדינת ישראל.

השר ציין שבין הערבים ובין ה־ יהודים שבמדינה לא מעטים הם המעוניינים והפועלים בכיוון זה של קירוב לבבות.

הנושא הועבר לדיון בוועדה.

מצב המקלטים במדינה

הח"כ מ. ידיד ביקש להתייחס ברצינות לקריאות הגר כמו שליטי ערב למלחמה בישראל, המכ־ ריזים בוקר וערב שהמלחמה הבאה תהיה הקשה מכולן. הוא תבע דיון במצב המקלטים ובכל הקשור בהת־ גוננות האזרחית, באשר יש חשש שבתחום זה קיים מחדל רציני.

שר הפנים הודה שאמנם אין לע־ בור בקלות על איומיהם של שליטי ערב, והדברים חמורים למדי. בהסכ־ מה כללית הועבר הנושא לבירור ב־ וועדה.

תרגיל משותף של צנחנים ושריון נסתיים השבוע בבקעת הירדן. בתמונה: „היכון לקרב".

לא מפיו אנו חיים

מאת י. אריאל

[illegible] של קיסינג'ר „הכל יבוא", השתלם עלינו, ואנו [illegible] על יהדות [illegible]

צדקת עבודתו.

האיש קיסינג'ר יודע להשמיע דב־ רי ידידות לנציגינו בהופעות הפומ־ ביות ולהטיל פחד ואיומים בישיבות הסגורות, כי אם לא נכנע לעצותיו — הרי אמריקה לא תושיט לנו העז־ רה הדרושה בעת צרה ואז מצבנו יהא המר ביותר.

כבר הוברר, שלא הוא היה המפ־ ריע בבעיית העזרה במלחמת יום־ הכיפורים, ואלמלי הנשיא ניקסון ה־ התערבותו, היינו סובלים מאד. מצד שני אין לנו ספק שכל מהלכיו עם מנהיגי ארצות ערב היו ללא איומים ורק חיבוקים ונשיקות המבטחה על חשבוננו. אמנם הוא הצליח להחיות את הקשרים הדיפלומאטיים של אר־ ה"ב עם מצרים וסוריה בהופיעו לפ־ ניהם כידיד הערבים המבשר כי פנה הדיפלומטיה האמריקאית לטו־ בת הערבים.

ה„שלום" שקיסינג'ר השיג בוייט־ נאם ידוע לכל. אמנם, את אמריקה הוא הוציא מהבוץ הווייטנאמי, אבל הארץ נהרסה וההרוגים גלהבים ומקריבים קרבנות לאין סוף, אך הוא את עצמו הציל ואף פרס נובל קיבל.

האם ל„שלום" כזה אנו מצפים פה בארצנו? אל נא נשלה את עצ־ מנו ב„ידידות" אלינו ולמדינתנו בפני שמוצאו הוא יהודי. נהפוך הוא! הוא אינו זקוק לבדיקה יהודית ואולי דעותיו הפוליטיות הן כשל יהודי מתבולל ולא של אמריקה ה־ גדית, כיודעת לשמור על ארצות הידידותיות ורואה במדינת ישראל בחלק עולם זה, ארץ ועם שכדאי לחזקם ולבצרם היטב היטב לטובת ענייני אמריקה עצמה ובהתחשב ב־ ציבור היהודי הגדול בארצות ה־ ברית עצמה.

*

עתה, כשהנשיא ניקסון, לצערנו, בבבך איטי, בוודאי שאין לנו לאבד צהוגותינו מיהסם התקיף והכאיים של קיסינגר וחבר בריתו. האיש קי־ סינגר הדרכו הביהודת בהנהלת מדי־ נבהינה „אני ואפסי עודי" עורר לא אהה מורת רוח גם בארצות אירופה וגם בארצות הברית. עלינו להיזהר ביותר מפיהוייו ובקצותיו ולא להה־ רנב יתר על המידה. בוודאי הכוח בידו ואף יוכל להרע לנו ולמנוע ההבת הציוד הצבאי הדרוש והעזרה הכלכלית וכו' וכו', אך לא אלמן ישראל!

עלינו לגייס את יהדות ארצות ה־ ברית ואף את החולקים על שיטות קיסינגר מבין הלא יהודים, כדי להשפיע עליו ולרסנו, והוא — רגיש מאד מאד לדעת הקהל וביחוד מדעת הקהל היהודי.

אין כאתנו יודע, עוד כמה זמן יכהן קיסינגר בתפקידו ועד כמה דעתו ועמדתו כלפינו ישלטו בבית־ הלבן — אך עלינו להוציא לרשות הרבים את עמדותינו בכל השאלות הנוגעות במו"מ עם הארצות הער־ ביות.

עלינו להעמיד את אחינו בארצות־ הברית ואת ידידינו מבין ראשי בית הנבחרים והסנאט האמריקאני כי הצעותיו של קיסינגר לגבינו מסכ־ נות את עתיד מדינתנו ואת המעמד של ארה"ב בחבל ארץ זה.

דרך הדיפלומאטיה ההשאית וה־ לחצים של קיסינגר במסתרים — אין להסתיר ויש להתמודד בהם בגלוי, בעקשנות ובאומץ לב!

היו זמנים, שהיינו מעטים ללא ידיד ועוזר, וידענו להרעיש עולם ומלואו ולהילחם ולהיאבק למען ענייננו, ותמיד בקומה זקופה ללא פחד ורתת — ועתה צילו של קי־ סינגר נפל עלינו, מכניע אותנו ו מחשיך דרכנו...

אין להיבהל מ„איום הנפט" ותו־ צאותיו; סעודיה והנסיכויות הנפט זקוקות להגנת ארצות הברית עליהן ותלויות בה למען שמירה על עשרם ומעמדם מפני „הכוחות הצעירים" של הערבים בעזרת רוסיה ושליחיה. אף מצרים זקוקה לארה"ב ולעולם המערבי לשם שיקום כלכלתה, כי מרוסיה יוכלו לקבל רק נשק ולהשי־ תעבד בעבות ובזרות ארצם.

עלינו לזקוף קומתנו ולהשמיע את דברינו ודרישותינו ברמה ולא לסמוך על ידידים כקיסינגר...

*

ומכאן ליחסינו עם רוסיה. יחסנו אל רוסיה צריך להשתנות שינוי ראדיקאלי; אם ארצות הברית עושה הכל כדי לקיים יחסי ידידות עם רוסיה ואף עושה לה הנחות כארץ מועדפת, למה לא נשאף לחדש את קשרינו הטובים עם רוסיה הסובייטית?! אף ארצות הברית מכירה באינטרסים של רוסיה במזרח התי־ כון וכך שמענו מפי נשיא ארצות־ הברית, ולמה איפוא לא נראה בסיוע של רוסיה לארצות ערב בנשק וב־ ציוד צבאי (בעד כסף מלא!) פעו־ לה למען עצמה וכדי לקבל כאן אחיזה בחלק עולם זה ולא משום איבתה כלפי מדינת ישראל. במידה רבה בידינו הדבר, שרוסיה לא תהא נגדנו, או לפחות תמתן את עמדתה כלפינו.

אין כל שנאה בישראל נגד רוסיה על אף הדרישות לעליה חפשית של יהודים לארץ ומתן אפשרות לאחינו ברוסיה לחיות כיהודים.

אנו צריכים להתייצב לצידם של דורשי טובת רוסיה בארצות הברית וכן לחפש דרכים של יחסים תקינים וטובים עימה.

מנהיגי רוסיה ידעו להעריך עמדה אוהדת מצידנו אליהם ואף יכירו בצורך להיות לא ממתנגדינו.

הוועדה למען יחסים טובים עם רוסיה שנוסדה בעת האחרונה, צרי־ כה להיות פעילה יותר גם בארץ וגם באמריקה.

אין ידידותנו וקשרינו הטובים עם ארצות־הברית מחייבים מצב של „לוחמה" ויחס עוין לרוסיה. אין ספק שגם רוסיה מעוניינת ביחסים תקי־ נים איתנו וטוב יעשו מנהיגינו המדי־ ניים אם יקדישו מיטב מרצם ל־ משימה חשובה זו. מובטחני, שאף בארצות־הברית יראו תמורה כזאת כלפי רוסיה בעין יפה.

באומץ ובגאון

(שלושים שנה לפטירתו של רבי לוי יצחק שניאורסון ז"ל)

היום, כ' מנחם־אב, מלאו 30 שנה לפטירתו של הגאון הצדיק החסיד והמקובל הרב לוי יצחק שניאורסאהן ז"ל, רבה המפורסם של יקטרינוסלב ואביו של האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א.

איש פלא היה, שהפליא בגדלותו את כל רואיו. אדם ללא חת אשר עמד בפרץ נגד מהרסים ומחריבים ועבר כל מדורי הגיהנום, חבישה בבית כלא, גלות הקירות מרוטות עצבים ושליחה לארץ גזירה.

בתקופת יזוב־בריה ברוסיה הסוב־ ייטית, באסרו מיליוני אנשים חפים מפשע, על לא עוול בכפם והודו כולם על הפשעים החמורים והאיומים ביותר, כי לא יכלו לעמוד ביסורי הגוף ובעינויי הנפש. הוא היה מ־ היחידים שעמדו ללא חת מול חוק־ רי־מעניו, לא הודה ולא חתם אלא נשא את סבלותיו באון.

בשנות תרצ"ז־צ"ט החלה התקפתו הנוראה של סטאלין על הדת והנושאת בקנה מידה גדול. בתי כנסת נסגרו, ספרי תורה נשרפו ונמסרו לבתי חרו־ שת של עור לעשות מהם כל מיני תוצרת, הטילו על הרבנים מסים כב־ דים, וכשלא יכלו לשאת בהם – נאסרו ונשלחו לעבודות פרך. הוכרחו להתפטר ממשרותיהם ורק יחידים הצליחו להחזיק מעמד תוך עקשנות ומסירות נפש. באותם הימים הוקיעה גזירה חדשה, הממשלה קיבלה על עצמה „ברוב חסדה" לספק לאוכלו־ סיה היהודית מצות לפסח. נפתחו מאפיות ממשלתיות תחת פיקוחם של רבנים והמצה נמכרה בקואופרטיבים של הממשלה. הרבנים ניסו להשתמט מלקבל עליהם את הפיקוח, כי ידעו אם יפסלו קצת מצה מתוצרת יהודי אותם כשותפי המדינה המחבלים ב־ משק, אבל הממשלה הכריחה רבים מהם להיות „מפקחים" כביכול. הצ־ יבור ידע כי איכות המלכות של ה„מפקחים", אבל רק יהודי מגולה מצא את האפשרות לאפות מצה ב־ מסתרים בתנוריהם. ההמון הגדול מוכרח היה להסתפק במצה „מכ־ שרת" ממשלתית זו.

הרב היחידי אשר העז להודיע כי לא יירתע לגזור איסור על המצה, אם לא ישמעו לפקודותיו ולא ימלאו הוראותיו בקפדנות – היה רבי לוי יצחק, שהגדיל לעשות, בתבעו גם למסור לידיו את מפתחות המאפיה. הציבור ידע כי רק ביקטרינוסלב ה־ מצה הממשלתית כשרה היא כדבעי.

ידע רבי לוי יצחק, שמכינים לו „תיק שחור", בו רשומים פרטי „עוונותיו", אבל הוא לא נרתע ו־ עמד על משמרתו. בימי הטירור של יזוב־בריה נשלח למאסר.

כאמור, גם שם בין כותלי בית ה־ סוהר, עמד ללא חת, לא הודה ולא חתם, קיבל את כל מנת היסורים ש־ נפלו בחלקו ולא נכנע. קיבל באהבה דין שמים ולא „הודה" למעניו. ה־ עבירוהו לבית הסוהר בקיוב ושם ניסו להוציא עליו בכל מיני דרכים ולא־דרכים, לחתום שהוא עמד בראש ארגון „קונטר־רבולוציוני" שכלל את כל הרבנים, השוחטים ושאר כלי הקודש ואשר עמדו בקשר בפעולו־ תיהם ההרסניות כביכול עם כ"ק אד־ מו"ר נ"ע מליובאוויטש מחותנו (ש־ היה כבר בימים ההם מחוץ לרוסיה) כדי להקים רשת מסועפת של ריגול וקונטר־רבולוציה. ברם, חוקרי ה.נ.ק.ו.ד. נתאכזבו. רבי לוי יצחק נשך את בשרו בשיניו, לא חתם, לא הודה על אף ששפכו עליו את כל חמתם. על־ידי עמידתו הגאה הזו ניצלו הרבה רבנים והרבה יהודים יראים ושלמים מרשת זו אשר רצו לסמוך להם. בכל מירוץ דמים ה־ נורא הזה אשר מיליונים נלכדו בו, נשאר רבה של יקטרינוסלב כמעט היחידי שלא הכריעה אותו היד התקיפה. בבתי הסוהר דיברו הכל עליו על אף אלאי.

בשנת תרצ"ט ערכו השלטונות מיפקד אוכלוסין, ובשאלון היתה ה־ חובה לציין גם אם הנפקד הוא „מאמין". מובן שהיו רבים שמפחד השלטון השיבו על שאלה זו ב־ שלילה. ר' לוי־יצחק עלה על הבימה בבית הכנסת הגדול ברנש, כי אי־ סור חמור, הכרוך בכפירה, הוא ל־ ענות בשלילה על שאלת האמונה, וכי חוב על כל אחד להצהיר כי הוא מאמין. דבריו של הרב עוררו רעש־ כה, עד כי אחד שהיה פקיד ב־ ממשלה, ואשתו השיבה בהודעה כי איננו מאמין — אזר עוז וניגש ל־ משרדי הרישום בבקשה לתקן את הדבר!

משנאסר, לפני חג הפסח תרצ"ט, לא היתה לבני ביתו כל ידיעה היכן הוא נמצא. רק כעבור למעלה מ־ מחצית השנה נתקבלה גלויה ראשונה ממקום גלותו, ובה נאמר, כי הוא מבקש מאשתו הרבנית לערוך בעבורו התוועדות י"ט כסלו!

במקום גלותו הנידח בציאילי, שם לא היה איש מבני ישראל, היו ב־ רשותו רק ספר משניות ותהלים. ב־ שמחת תורה היה קורא בקול וב־ נגינות את פסוקי „אתה הראית" ו־ אח"כ היה עורך יחידי הקפות ב...ספר המשניות בידו.

במקום, שבגולה לא היה הולך לחקירה עד אשר לא קיבל גפרורים להבדלה. פעם אחת נקרא לחקירה בעת עמדו בתפילת שמונה עשרה. הוא לא שם לבו לחוקרים, המשיך לשפוך שיחו בפני קונו בלי גיל כל־ שהו, ורק לאחרי שסיים תפילתו נ־ אות ללכת לחקירה.

רבי לוי יצחק נידון לחמש שנות גלות לכפר „ציאילי" אשר באסיה התיכונה בקזקסטן. הגיע לשם שבור, רצוץ ומעונה, לא מצא אף פינה ללינה לו ורק בעמל של „הסתדר" ה־ רצפה במטבח של איכר אחד. רעב ממש ללחם, לא היה לו עם מי לו־ שוחח אף מילה אחת, תלוש מכל העולם ואף על פי כן לא נפל ברוחו.

וכישבו בגולה זו, במטבח צר ללא אויר לנשימה, רעב ומדוכא, כש־ מחלה האיומה מכרסמת בקרבו ה־ גורמת לו יסורים נוראים — ישב הוגה בתורה יומם ולילה. היו ברשו־ תו אז רק ספרי הזוהר הקדוש וספר התניא, ובאותן מסיבות רשם בשולי הגליון הערות מעמיקות. ספרי הזוהר עם הערותיו נגאלו בזמנו ונמצאים כיום ברשות בנו האדמו"ר שליט"א.

עם גמר שנות גלותו בציאילי עלה בעמל רב בידי הקהילה ה־ קטנה של פליטי רוסיה הנמצאים ב־ אלמא־אטא להעבירו לשם והוא גם קבל (כמובן בחשאי) לרב הקהילה.

בכ' אב תש"ד הלך לעולמו. את המגע עם אנשי קהילתו לא הפסי־ק כמעט עד הרגע האחרון. עודדם ב־ דברי התחזקות ודברי חסידות ב־ התלהבות ואש בוערים. גופו הי־ה שבור ורצוץ לגמרי אך רוחו נשאה שלמה עד הנשימה האחרונה.

בעיית כינון מערכות שעת חירום הועברה לוועדת החוץ והבטחון

מאת סופרנו בכנסת

הכנסת העבירה אתמול ל־ וועדת החוץ והבטחון הצעות של הח"כים אברהם מלמד, א. וורדיגר ושמואל תמיר לדון ב־ כינון מערכות שעת חירום ב־ מדינה.

הם תיארו את הסכנה הבטחונית הנשקפת למדינה, לאור הכרזותיהם של הערבים והמידע המתקבל ב־ חוגים מוסמכים במדינה, ותבעו פ־ עולה מהירה להיערכות נאותה, לבל נהיה ב„גן עדן של שוטים"...

בדברי מר תמיר צויינו מספר פעו־ לות דחופות שיש לעשותן: גיוס כל חייבי הגיוס, גיוס מהיר של ה־ ציוד המיכאני, זירוז הקמת מקלטים ציבוריים ובכל הערים והיישובים דאגה למאגרי המזון, דלק ומים, הפ־ סקת גילוי פרטים צבאיים.

הח"כ מלמד הדגיש, כי בשעת חירום זו, ברור הצורך הדחוף להק־ ים ממשלת ליכוד לאומי, שרק היא, ולא הממשלה הנוכחית בהרכבה הצר והמשונה, תהיה מסוגלת לגייס את העם לעמידה איתנה במבחנים הנכונים לנו.

ירושלים

עיריית ירושלים
המחלקה לשרותי הנדסה
האגף להסדרי תנועה

משטרת ישראל
מטה מרחב ירושלים

משרד התחבורה
המפקח על התעבורה
ירושלים והדרום

הודעה לציבור הנהגים

שינוי סדרי תנועה במרכז העיר בירושלים

החל מיום ב' כ"ד באב תשל"ד – 12.8.1974 יהיו סדרי התנועה במרכז העיר בירושלים כמפורט במפה:

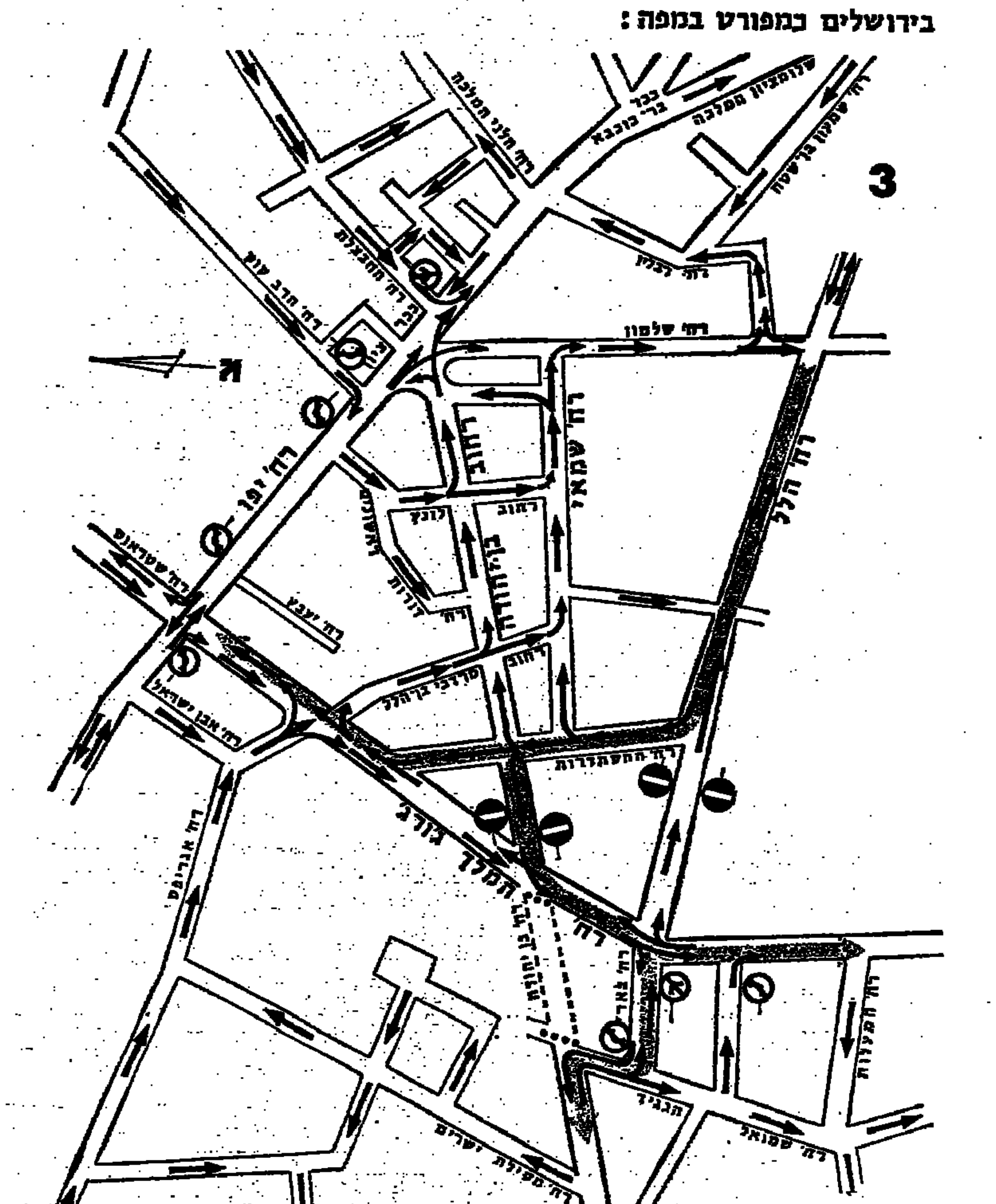

ציר תנועה: יציאה מרח' הלל לרחובות המלך ג'ורג' ובצלאל

גזור ושמור   שים לב לפרסומים נוספים

משבר חדש ביחסי קאהיר – מוסקבה

מאת סופרנו לענינים ערביים

החוגים הדיפלומטים בקאהיר הוכו בתד־ המה לנוכח בקשת ברז'נייב לדחות את ביקורה של המשלחת המצרית בראשות שר החוץ המצרי, שעמדה להגיע למוסקבה — מוסר כתב העתון הלבנוני „כל־שיאי" בקאהיר. בקשה זו של ברז'נייב עוררה סימני שאלה רבים. בעת שחוגי השמאל סברו על שהיקה מהלכת ולא הגיבו על כך, הרי חוגי הימין טענו, כי בריה"מ חוזרה שוב על מדיניות ההשהיה והדחיות בתחום חדש.

חוגי משרד החוץ המצרי אמרו: יהיו הסיבות אשר יהיו, אין להתעלם מכך שבקשת ברז'נייב עוררה אפתעה רבה. מקורות מצרים מסרו, כי מצרים הבהירה לבריה"מ שבשלב זה על „מתיחות בשרים" אין היא מעוניינת לקבל שום השפעה מזרחית או מערבית, תוך נאמנות לעקרון הדו־קיום בשלום העולמי ואי־הזדהות כקו פוליטי. יסודות אלה שימשו קרקע ובסיס בשותף ביחסי מצרים־בריה"מ. כן שבה מצרים והדגישה את דבקותה בחוזה הידי־ דות המצרי־סובייטי.

במרוצת הזמן נעשו נסיונות מצד מצרים ובריה"מ לפתיחת גשרים בין קאהיר למוס־ קבה. קאהיר היתה סבורה, כי פתיחת דף חדש ביחסי שתי המדינות מחייבת פגישה בדרג עליון בין ההנהגות הפוליטיות של שתי המדינות, לפני פגישות בדרג שרים כדי לדון במכלול הבעיה ביחסי ערב־ בריה"מ. דבר זה הודגש היטב באגרות שהוחלפו בין סאדאת לברז'נייב.

„כל־שיאי" מוסיף, כי מקור יודע דבר מסר, כי הדעתו של ברז'נייב מפתיעה מכמה בחינות: עד לרגע הדחייה, שקדה בריה"מ על חידוש קשריה עם מצרים, ובעת שהזמנה שר החוץ המצרי באה עפ"י בקשת שר החוץ הסובייטי, הרי הדחייה באה מברז'נייב, זאת ועוד, ההסבר הסוב־ ייטי לדחייה, בגלל „סיבה בלתי צפויה", אינו משכנע, שכן בריה"מ היא אשר קבעה את מועד הביקור.

בדווח שהגיע לקאהיר ממוסקבה נמסר, כי מנהיגי בריה"מ עשו מחווה מיוחדת, כאשר הטילו על פודגורני לקבל את כתב האמנתו של השגריר האפו אסמעיל, בדיוק ביום בואו של ניקסון למוסקבה. מחווה נוספת היא, שטקס האמנת השגריר המצרי שנערך בקרמלין היה טקס ידידותי ולא רשמי־פרוטוקולי. פודגורני אמר בטקס זה, כי ארצו החליטה להתערב נגד כל נסיון לפגוע בידידות הסובייטית־מצרית.

לאור כל זאת נראה היה שיחסי שתי המדינות היו טבעיים, ולכן דחיית הביקור באה כאפתעה — מציין העתון הלבנוני.

במקורות יודעי דבר נודע, כי קיימת נקודת מחלוקת בין שני הצדדים סביב הפעלת ועידת ז'נבה, דבר זה הודגש באיגרתו של ברז'נייב שטרם פורסם עליה דבר עד כה.

באגרת זו נאמר: בריה"מ סבורה כי יש להחיש את קיום ועידת ז'נבה, ונודעת חשיבות רבה לתיאום מצרי־סובייטי לפני כינוס ועידה זו. בריה"מ סיימה את התייע־ צויותיה עם אמריקה וסוריה, שוועידה זו תיערך מיד.

כן נאמר באותה איגרת, כי סילוק סכנת המלחמה במזרח התיכון הינו משימה דחו־ פה, ולכן יש לחדש את ועידת ז'נבה בבהירות האפשרית, ובוועידה זו תידון שאלת שיתוף צדדים אחרים מאיזור המזרח התיכון.

עמדת קאהיר, שפורסמה מכבר, היא, כי מן התבונה לדחות את ועידת ז'נבה לספטמבר כדי לאפשר תיאום בין המדינות הנוגעות בדבר לבין אש"פ וליצור נסיבות נוחות להצלחת הוועידה.

מקורות סובייטים בקאהיר מסרו לדברי „כל־שיאי", כי בפני בריה"מ עמדו שתי אפשרויות: א) לקיים את פגישת המשלחת המצרית עם מנהיגי בריה"מ במועדה מבלי שבריה"מ תהיה מוכנה לשיחות אלה ואז התוצאות עלולות להיות לא רצויות.

ב) דחיית הביקור, דבר הולם את נסיבות בריה"מ.

נמסר, שבריה"מ הודיעה לשגריר המצרי במוסקבה ב־10.7.74, כי ועידת הפיסגה הסובייטית־אמריקאית וכן ההכנות לוועי־ דה קומוניסטית־אירופית בינלאומית, היו בין הגורמים לדחיית המפגש הסובייטי־ מצרי.

*

„אלג'יריה תהיה מקור הגאז הגדול ביותר בעולם"

אלג'יריה תהפוך לארץ בעלת מקורות הגאז הגדולים ביותר בעולם — כך נאמר בכינוס הוועידה התעשייתית, שנערך באלג'יר, בנוכחות נציגים ממוסדות טכנו־ לוגיים המתמחים בענייני גאז ונפט מאי־ רופה המערבית וארה"ב

נשיא אלג'יריה, הוארי בומדיין, שלח איגרת לוועידה, בה נאמר כי היחסים בין המדינות התעשייתיות למדינות המת־ פתחות צריכים להיות מושתתים על השי־ תוף המאוזן בחילופי אינטרסים, אם רוצים שהיחסים האלה ישגשגו ויתפתחו. ברוח זה מכינה ממשלת אלג'יריה תכנית פיתוח חדשה נרחבת בתחומים התעשייתיים השו־ נים, שתעלה יותר מאלף מיליון דולאר.

משוט בעולם הערבי

בתכנית זו עסקה העתונות האלג'ירית בפרוטרוט ובהתענינות.

עתונים בלבנון מוסרים, כי הושג הסכם בין אלג'יריה לחברות בריטיות, להקמת בסיס לתעשיית הברזל והפלדה.

נתגלו שדות נפט חדשים בסעודיה

חוגי נפט יפאניים מוסרים זה זמן מה ידיעות על גילוי מספר גדול של שדות נפט בעלי חשיבות רבה בסעודיה. בין השדות האלה, שדה אחד שנתגלה במי המפרץ, אחר ליד הגבול עם תימן ושדה שלישי, והוא החשוב שבהם, נתגלה ליד נסיכות אבו דאבי באיזור „אלסאיבה".

החוגים האלה הזכירו, לדברי העתון הלבנוני „אלציאד", „משפט קצר", שנכלל בהכרזה שמסר שר הנפט הסעודי, אחמד זכי אלימאני, בביירות, בה אמר: „כמויות נפט גדולות בהרבה ממה שנתגלה עד כה, רובצות עדיין תחת חולות המדבר", המת־ בסס על הבדיע הזה, אך ראיות והאיות איכרות, כי מאגר הנפט העולמי הסעודי, המגיע ל־150 מיליארד חביות (לפי המס־ פרים הרשמיים), הוא למעשה כפול מה־ מספר הזה או יותר.

*

¾ מכוח העבודה בכווית – זרים

מספרים סטאטיסטיים רשמיים בכווית מצביעים על כך שהיקף כוח העבודה במדינה זו, עפ"י מפקד האוכלוסין הגיע ל־234354 איש, מהם 59,634 כוויתים, המהווים 26 אחוז, והשאר, 174,760 המהו־ ויים 74 אחוז, הם בעלי אזרחות שונה ערבית וזרה.

עליה זו בהיקף כוח העבודה הזר משקפת עליה בשיעור הפיתוח הכלכלי התרחבות בתחום הבניה והתפתחות המוסדות המו־ דרניים של המדינה. הסקטורים הגדולים ביותר מבחינת קליטת כוח העבודה הם: הסקטור הציבורי, הסקטור הקואופרטיבי וסקטור הנפט.

*

עתון מצרי נגד שימוש הערבים בהון זר

העתון המצרי „רוז אל יוסוף" יוצא במאמר נגד שימוש הערבים בהון זר. הוא כותב בין היתר:

איננו מבינים כיצד זקוקות מצרים או סוריה לכסף אמריקאני, או יפאני או אי־ ראני, בעוד שרזרבות הקופות הערביות מורימות כמות עצומה של זהב בכל רחבי העולם.

הציונים בקונגרס האמריקאני מנסים להמציא תנאים והסתייגויות בנוגע למאה מיליון דולאר לסוריה ומאתים או חמש מאות מיליון למצרים, בעוד שהאחים ה־ ערביים השיגו — ממלחמת אוקטובר בלבד — גידול בהכנסתם מהנפט המוערך ב־60 מיליארד דולאר. האחים הערבים היו נבוכים לפני גידול זה לגבי הכנסתם וחיפשו תחומים להשקיעה. אחר כך בא הגידול והם היו נבוכים עוד יותר. עם זאת הם משאירים את תחום הפיתוח במצרים ובסוריה לדולאר, ללישי"ט, לין ולמארק.

הם מממנים בדינאר הערבי מדינה שאי־ נה מדינתם, אינה ערבית ואינה זקוקה לפיתוח. נכון, שהם סייעו למדינות העי־ מות בקרוב לשני מיליארד והציעו להש־ קיע בהן קרוב למיליארד. אולם הם יודעים היטב, כי מספרים אלה הם טיפה בים ההריסות שיש לשקם, ובקנה מידה של האבידות שסובלת אדמת העימות — לא נראה סכום זה בעין בלתי־מזויינת.

איננו רוצים במילים אלה להצביע על „מחיר" הקרבנות ולא להזכיר, כי מלחמת אוקטובר גדעה זרועות שטאפו ואיימו בפומבי להגיע עד מקורות הנפט עצמם. אנו מתכוונים לדבר חשוב יותר. אנו מתכוונים לאזהרה מפני סכנת השארת הזירה במדינה ערבית לכספים לא ערביים. עמי העימות אינם מסכימים שההון הזר בלבד ישקם את אדמתם או ימלא תפקיד עיקרי בכלכלתם. משום שדבר זה פירושו סוף חלום הערבים כולם — אלה שיש להם נפט ואלה שאין להם נפט — להיות בעולם של היום כוח משלים ומשפיע.

עד כמה שיתפעלו הערבים מרוב כספם ועד כמה גדול יהיה התפקיד שממלאים כספים אלה בעולם עתה, הרי הם נהנים לאיום מצד התפקיד שיכולים למלא כספי האזרים בארצותיהם הם. זהו האתגר בפניו ניצבים האחים הערבים עתה והמבחן שלהם באדמת העימות.

אין זה מספיק שנאמר: אדמת הערבים — לערבים. כדי שנהיה בעלי האדמה — עלינו להיות בוניה, שכן הבעלים בסופו של דבר הם בעלי הבניה ולא בעלי ה־ אדמה.

*

*

מצפים להקלה פנימית בחיים הפוליטיים במרוקו

מצפים, שמרוקו תהיה עדה בקרוב להק־ לה פנימית מסויימת, שתתבטא בשחרורם של העצירים המדיניים ובהצבת יסודות לשיתוף פעולה בין השלטון למפלגות האופוזיציה.

מקורות יודעי דבר ברבאט מוציאים מכלל אפשרות שהקלה זו תביא להרכבת ממשלה קואליציונית שתכלול נציגים ממפלגות אלה. מקורות אשר הוסיפו עוד, שההקלה תכלול החזרת הלגיטימציה למפ־ לגת האיחוד הלאומי של הכוחות העממיים בהמשך פעילותם לאחר איסור שנמשך כשנתיים.

המקורות ציינו שד"ר עבד אלכרים אל־ חטיב, מנהיג התנועה העממית הדמוקרטית יצא לעיראק, לסוריה וללבנון להביא אתו איגרות אישיות מהמלך חסן לראשי מדינות אלה. האגרות קשורות בעמדתה של מרוקו ביחס למדבר הנתון במחלוקת בין מרוקו לספרד.

מנהיגי המפלגות המרוקאיות האחרות יצאו גם הם מרבאט לכל בירות העולם ויביאו אגרות מהמלך לראשיהן ביחס לאו־ תו נושא.

*

[illegible] 4
יום חמישי [illegible] תשל"ד 8.8.74

هكذا من الأصل

נרון להולכים

יהודה קופרברג ז"ל

הגאון ר' יהודה קופרברג ז"ל בתוכו גדרות של תורה עם של בידוע, בהגיעו כולו בכ־ לא כשני צדדים של מטבע אלא ככדור עגול שאין צורך כדי לראותו כולו בראיה אחת. מחשבת של תורה ויראה ובכבוד הבריות.

ומדהיהו נבעו במקור אחד שכים אבותיו. יראת ה׳ מכאן בקשתו את האמת בלבד. שנא פלפולים ר׳ אחרי הנקודה היהודית של תורה ושל הלכה.

מהמכהים שנה עסק בתורה בישיבת „תורה חיים" ב־ לקה כפר ראש הישיבה, הירשל גליקמן הי״ד, ה׳ נשיאה של הגאון ר׳ חיים ז"ל, אחר כך עבר לקאסבית להתבסס שם מתוך עסקית של ר׳ חיים בבריסק על ידי הגדול, הגר״ר ברוך בר ז״ל. תרציה הגיע ארצה לישיבת הרבי של כרם הראיה, עיק שם למכון הר׳ פישל ואחיב האנציקלופדיה התלמודית. ב־ שנה עסק בהעבודה של מסי־ בגופי תורה ובגופי הלכה שמעתתא אליבא דהלכתא. התעבקות בבירורי הלכה ל־ בחו״ל ובפוסקים, ראשו־ מתוך דקדוק רב ב־ של תורת אמת.

קופרברג ז"ל נפטר בשיק של „זאת התורה — אדם כי באוהל", וגמר השבפה שלו הל של הספורת מיכה, הנגבירה : „מה ה׳ דורש ממך כי אם משפט ואהבת־חסד והצנע לכת עם אלקיך". אכן הפית עצמו ר׳ קופרברג לא רק על התורה באוהלה של תורה, כי כל בעולם הזה היתה לו בהדרת בלבד. לא חיפש עבודה גש־ כבוד בחיים, ולא הת־ היכל והכבוד בעוה״ז, כי הסתפק בהשפט שבמועט, נבע לו מהיותו שלם ומהוה צנע לכת עם אלקיך".

היה בו כשהו ביהוד של לבוד, לא רק במובן של צני־ מהתבלטות כלשהי, הן והן בהופעה חיצונית — אלא כן הבין את הנהג „הצנע־ של אבן־עזרא: „שהלך השם בתום לבב הפך קשי לומר שהאדם יכה את עצמו מידותיו וכוחותיו הנפשיים, להיות כמור בהכיבות ל־ ולמוסר ד׳ ולאבת ההורות. יש כי כדי להגיע לאכיתה לאסוקי שמעתתא אליבא חייב האדם להתנקות קודם של יצר החידוש העיקר הרחוק ויצר ההתבלטות.

קופרברג ניקה עצמו מכל זכה להלך ולטייל בבסחון בפרדס של תורה אמת. הלכה חשובים מאד, ש־ בכרכים המוהפסים של התלמודית — בפרד־ הגאון מרן הרס״ו זוהין ועוד יותר מהם צפונים ומיועדים שבכיל הברכים עד להופיע. כך זכה ר׳ קופרברג ז״ל לקיומם של : „הבורה מן הכבוד — אחריו" — דוגמא מהדר לתורה נצח.

הרב יהושע הוטנר

חנינא מזרחי ז"ל

תוניה, לפני 79 שנה, הועלה הקודש על ידי אביו ר׳ מולא אלעזר, כשורר ומנהיג בהרמן, אז בן שמונה שנים. חנינא ואחיו נהראי דימו בהמציינות המדרש לבורים של „עזרה", שפת ההוראה היתה גרמנית. שהוא בבשרונות של משורר, בדמי ימיו. חנינא מזרחי ניהל בירושלים הקדיש חייו לדורות יבואו את המורשת היהודית של יהודי פרס בכלל אחיו בפרס. על מפעליו היה הנכהרותיים בתוכבי ירוש־ וזכה להתאר יקיר ירושלים. שוכותי חייו הסלה חנינא בכתב את סיפור חייו של ציון שלא נודע כמותו בספרו־ ר׳ מולא חיים אלעזר ז"ל. של אהבה קדושה וטהורה ישראל גנוז בסיפור זה על חייו של אביו של יקיר ירוש־ הסיפור הנזכר. חנינא מזרחי מורשה ספרותית שיש לה בנצח ירושלים. ת.נ.צ.ב.ה

נ. רחמן

רעור על הארכת עצרו של בן־ציון

על החלטתו של שופט שלום אביב להאריך את מעצרו של בן־ציון, המנכ"ל לשעבר של ארץ־ישראל—בריטניה, הגיש לבית המשפט המחוזי בתל־ באמצעות של החסה, עו"ד י.

השלום עמיקם פיאלקוב נע־ לבקשת המשטרה להאריך עצרו של י. בן־ציון, החשוד עבירות נגד החוק שגרמו בנק להתמוטטותו. ה־ שעות לאחר הגשתו.

תוקם רשת של מרכזים קהילתיים לשיקום מפגרים

מאת סופרנו בתל־אביב

לנוכח מצוקת היהודים המפ־ גרים בארץ, החליטה הנהלת משרד הסעד להקים רשת של מרכזים קהילתיים לשיקום מפ־ גרים בכל רחבי הארץ — מסר אתמול ד"ר א. קורץ, מנכ"ל המשרד, בכנס מה־ שלנועד בקריית אקי"ם למפ־ גרים, המתקיימת בכפר ה־ נוער על שם דואל בהרצליה.

ד"ר קורץ הוסיף, כי המטפל ב־ מסגרת הקהילתית הסיוע למשפחות רבות, הסובלות מהצדר מסגרת טי־ פולית לילדיהם הבעייתיים, ובמיוחד לגבי מפגרים בני פחות מ־35 שנה ומפגרים צעירים אחרים המרותקים לביתם. במרכזי השיקום יהיו שלוש יחידות טיפוליות — לפעוטים, לילדי גנים ולגיל מתקדם.

כן מסר ד"ר קורץ, כי למעלה מ־ 3,800 מפגרים נמצאים כיום בבער־ נות עם פנימיה ובמשפחות אומנות, מהם 1417 במעונות ממשלתיים, 793 במעונות ציבוריים, 1371 במעונות פרטיים, 66 במעונות משפחתיים ו־ 206 במשפחות אומנות.

עם זאת, הדגיש הדובר, תור ה־ ממתינים הוא גדול המפגיעה החדשות, ברזבות. כך, למשל, היו אשתקד 632 פניות חדשות למעונות פנימיים אך באותה תקופה נקלטו רק 442 חוסים חדשים במעונות הקיימים.

כיום ממתינים למעלה מ־900 מפג־ רים לסידור מתאים. מאמצי משרד הסעד — אמר ד"ר קורץ — הואטו בשל הפסקת בבנייה בתקופת המל־ חמה, שדחו בכמה חדשים סיומם של מבנים חדשים.

המנכ"ל הוסיף, כי משרדו יפנה לוועדת השרים בערעור על הקפאת בנייתו של המעון החדש למפגרים בנהיבות.

להרן, מסר על הפעולה הנוספת לפתרון הבעיה, על ידי הקמה מעו־ נות ארציים, ל־3,400 המפגרים הנמ־ צאים עדיין אצל משפחותיהם, כרכזי צבוהה, במעונות יום ובזרה ביתית. את הסיור הינהה אברהם הופמן, דובר משרד הסעד, ובהולכו של ה־ סיור מסרו נציגי אגודת אקי"ם, כי השנה משתתפים כ־1,000 ילדים מ־ פגרים בקייטנות בהרצליה ובבאר יעקב. בהרצליה מתקיימים שני מח־ זורים של עשרה ימים ובבאר יעקב — שלושה מחזורים. מסגרת הקייטנות הפועלות בכל שעות היממה — ל־ אפשר נופש לילדים ולאפשר להו־ ריהם לצאת לנופש.

ועד אגודת העתונאים בירושלים

ההחלטה בעניין צמצום השידורים – פסולה מעיקרה

ועד אגודת העתונאים בירו־ שלים דן אתמול בהחלטת הו־ ועד המנהל של רשות השידור בעניין צמצום בשידורים ופי־ טורי עובדים ברשות השידור — והחליט להחזיר בפה ובד.

אגודת העתונאים בירושלים קבעה שהחלטת הוועד המנהל של רשות השידור פסולה בעיקרה ואינה כת־ יישבת עם כפרכת יחסי עבודה ה־ מקובלים לפי חוקי מדינת ישראל.

לדעת העתונאים, ישנה דרך אחת בלבד לפתרון מבסוך עבודה היא דרך המו"מ המבוררות.

אגודת העתונאים הירושלמית קראה לוועדת השרים לעניני שכר להיענות להצעת ההסתדרות. התעאבת את ה־ מהדרב מבהינה, קיום יחסי עבודה הנינים במשק הישראלי.

רשוית הפגל ברדיו ובטלוויזיה, הכוללות את כל ראשי וכנהלי המח־ בות המקצועיות ברשות השידור קיימו דיון כשותף בהחלטה הוועד המנהל של רשות השידור, פירסמו החלטה המבוילה „כוללת רוח בהחל־ טות הוועד המנהל לקצץ בהבניות השידור והן רואות בכך פגיעה ב־ ציבור ובשידורי השידור.

בהודעה נאמר, כי „עם כל ההבנה לנסיבות שבהן נתקבלה החלטת ה־ וועד המנהל. פונות רשויות הפגל לוועד המנהל לעיין מחדש בהחלטה היו ולהזיר בה".

רשויות הפגל בישטו פגישה דחופה עם הוועד המנהל, עוד לפני כינוסו של מליאת הנהלת רשות השידור ב־ יום א׳ הקרוב, כדי להעלות את בעיות היסוד של הרדיו והטלוויזיה, אשר הן שורש הכתחים ההכשבים.

יוקם מכון ללימוד תורת החסידות

על הקמת מכון ללימוד תורה ה׳ חסידות והנגלה, הוחלט אמש ב׳ ההתועדות בירכות שהתקיימה בכפר חב"ד, לרגל יום הזכרון של אביו של הרבי מליובאוויטש אשר נפטר לפני שלושים שנה במאסרו בגלות רוסיה. אביו של הרבי, רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל, הוגלה למאסר בגלל עבודתו בהפצת היהדות ושב במאסר מספר שנים.

המכון שיוקם ישא את שמו של הרב ויקרא „מכון לוי יצחק". בכבון זה ילמדו: בין היתר, את תורתו ואה ספריו בנגלה ובחסידות של המנוח. אחראים עליו יהיו ראשי ישיבות ו־ כספים מחסידי חב״ד.

בההתועדות הבירכות שנערכה אמש, הכתתפו כאלף מחסידי חב״ד, ראשי ישיבות ורבנים מכל קצות הארץ. לרגל יום הזכרון השלושים, החל היום, נערכים בכל ריכוזי חב״ד בארץ ובעולם התועדויות וכינוסים.

מאסר וקנס למזכיר „הליגה להגנה"

מזכיר „הליגה היהודית להגנה" יוסף שנידר, נדון למאסר 51 יום, למאסר שישה חודשים על תנאי ו־ קנס 500 ל״י, באשמת התזת חזית. השופט המחוזי שבואל קוארס, בת״א־אביב קבע בפסק־הדין שהואיל ושנידר הוחזק במעצר 51 יום, הוא לא יצטרך לרצות את עונש המאסר בפועל.

יוסף שנידר עלה לפני כחמש שנים מברית־המועצות שם נאבק ל־ מען עליית יהודים לישראל. הוא הואשם ע"י הפרקליט אהרון קדר, סגן בכיר לפרקליט מחוז תל־אביב, בגניבת חומר נפץ מההחזקה. הנאשם טען, כי לקח את החומר מהבה ה׳ חייל כשהלה היה שתוי והוא חשש שיעשה מעשה קונדס באמצעות חו־ מר זה.

חוק עזר לניקוי מדרכות בחיפה

מאת סופרנו בחיפה

בישיבת מליאת מועצת העיריה בחיפה אושר אמש חוק עזר עירוני בדבר ניקוי מדרכות.

לפי החוק הזה, שיצאו אישור ע"י ה׳ פנים. יחויב כל בעלי העסקים — בהם חנויות, בעלי בתי מלאכה קיוסקאים, מלונאים בעלי בתי קפה ועוד שעסקיהם מצויים בחזית הר־ חוב — לנאות את המדרכה כל יום בין השעות 11—10 לפנה"צ ו־5—4 אחה"צ.

עלייה בהתחלות הבנייה הפרטית ב־12 הערים הגדולות

בחודשים אפריל־יוני 1974 נמ־ שכה ב־12 ערים הגדולות — בהן מתרכזת עיקר הבנייה הפרטית — התארכשות במעולות הבנייה שהחלה מאז תום המלחמה. עמת ההתחלות הבנייה הפרטית בערים אלו הגיע בתקופה זה ל־645 אלף מ"ר — עלייה ניכרת של 47 אחוז, בהשוואה לחודשים ינואר־מרס 1974.

עם זאת, היה שטח זה עדיין נמוך ב־22 אחוז מאשר בתקופה המקבילה אשתקד ודומה ברמתו רק לזו ש־ נרשמה ברבע השלישי של 1973, בו היה היקף התחלות הבנייה נמוך ב־ הרבה בהשוואה לרבעים הקודמים. על כך מסר הדובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בהתסמך על נתונים מוקדמים על הבנייה הפרטית בערים האלו.

לעומת זאת, שטח גמר הבנייה ל־ כל הייעודים גדל רק במעט בחוד־ שים אפריל־יוני 1974 והגיע ל־575 אלף מ"ר לעומת 560 אלף מ"ר ברבע הראשון של השנה. יצויין כי גם שטח זה היה עדיין נמוך ב־8 אחוזים מזה שנרשם ברבע המקביל אשתקד.

בסיכומי הלשכה מתברר עוד כי בחודשים אפריל־יוני 1974 החל ב־ ערים אלו במסגרת הבנייה הפרטית בבנייתן של 4,940 דירות (מהם 1970 דירות בחודש יוני 1974 — בדומה ליוני 1973) לעומת 2,960 דירות ברבע הראשון של השנה ו־5,570 דירות בחודשים אפריל־יוני 1973. כן נסתיימה בנייתן של 4,400 דירות (מהם 1,680 דירות בחודש יוני) בהשוואה ל־4,170 דירות ברבע ה־ ראשון של השנה ול־5,350 דירות ב־ רבע המקביל אשתקד.

ב־12 הערים הגדולות כלולות: ירושלים, תל־אביב—יפו, חיפה, בני־ ברק בת־ים, גבעתיים, חולון, נתניה, פתח־תקוה, ראשון לציון, רחובות, רמת־גן.

הופעלה מערכת בקרה משוכללת למתקני התקשורת

משרד התקשורת השליט הת־ קנתה והרצתה של מערכת בק־ רה משוכללת ומתוחכמת, המפקחת על פעילותם של כל הטרנזיזיות, ה־ משדרים ויתר מתקני התקשורת בארץ, ומבטיחה את רציפות ה־ קשר גם במקרים של תקלות כ־ דוגמת הפסקות החשמל הפוק־ דות לאחרונה את הארץ.

מרכז הבקרה של משרד התקשו־ רת מאוייש 24 שעות ביממה. כל מרכזה טלפונית, כבל טלפונים או גנרטור קשור עם מרכז צבעים זה, במקרה של תקלה, ולו גם פעוטה, באחד המתקנים, מתקבלת מיד וב־ אורח אוטומטי התראה במרכז וה־ מחשב הנמצא במקום מעביר לכית־ קן — גם זאת ללא התערבות אדם — סידרת שאלות על מהות התקלה ומיקומה המדוייק. את ממצאיו מע־ ביר המחשב אל איש הבקרה וב־ התאם להם מוצא מרכז הבקרה אל־ טרנטיבות מתאימות להפעלה מח־ דש של קשר שניתק או מערכה קשר שיצאה מכלל פעולה ודואג לתיקון מהיר, ככל האפשר, של התקלה.

במקביל להפעלת מרכז זה דאג משרד התקשורת גם לאספקת חשמל סדירה בכל מקרה של תקלות ברשת החשמל הארצית. בכל מרכזת טל־ פונים מצוי חדר סוללות המבטיח את רציפות הקשר. מתקני תקשורת אח־ רים צויידו בגנרטורים הנכנסים אר־ טומטית לכלל פעולה במקרה של הפסקת חשמל.

כמשרד התקשורת נמסר, שכל ה־ מערכות כבר הוכיחו עצמם ובמק־ רים של הפסקה הכלל, כדוגמת ה־ ימים האחרונים, מובטחת פעולתה התקינה של מערכת הטלפונים ב־ ארץ.

ד"ר י. כ"ץ: אין עושים די להקטנת הפערים החברתיים

מאת סופרנו בחיפה

למרות שאנו מדברים רבות בצורך להקטין את הפערים אין אנו עושים הרבה כדי שפערים אלה ייעלמו — אמר ד"ר ישראל כ"ץ, לשעבר מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי וכיום מנהל המכון הגרנטולוגי בירושלים, ביום עיון שנערך בחיפה במעם האוניבר־ סיטה העממית ביסודה של מועצת הפועלים.

ד"ר כ"ץ הביע חשש כי בשל מתח הכוננות הבטחונית והמדינית שנכפה עלינו לשנים הקרובות, נתעלם ב־ יודעין מבעיות חברתיות מרכזיות. לדעתו של ד"ר כ"ץ, כוצה טעות גדולה לה כל הסבור שהחוסן החברתי של מדינת ישראל יבוא רק כאשר יישכך לנו איום בבחוץ.

באותו מעמד גילה ד"ר כ"ץ כי בהרצאותיו ברחבי הארץ נתקל ב־ אטימות לגבי בעיות הפער החברתי בחוגים שונים. כך, למשל, בני ה־ קיבוצים סבורים שהם חיים בחברה השוויונית ביותר הקיימת עלי אדמות ולכן פיתחו לעצמם „אליבי", לפיו ההתרחש בעיירות פיתוח השכונות להם כאילו אינו נוגע להם כלל.

לדעתו של ד"ר כ"ץ, פתרון בעיות חברתיות אינו פוגע בסהירה להכביה הכלכלית החיפה. עד כה לא התייחסו ברצינות לפיכצא של ועדת ראש ה־ ממשלה לעניני נוער במצוקה.

הועלה לדרגת רב־פקד ולא פקד

בידיעה שפורסמה אתמול על הפ־ לאתו בדרגה של פקד משטרת בצ־ רה, נפלה טעות מצערה. הפקד ג'ע־ בר ג'עברין הועלה לדרגת רב־פקד, ולא כפי שנכתב בטעות לדרגה פקד, אשר כבר־לא היתה לו.

נדחתה סלילת כביש ב„שערי חסד" בבירה

מאת כתב „הצופה" בירושלים

בהתערבות סיעת המפד"ל בעיריית ירושלים הוחלט אתמול מועצת ה־ עיר להיענות לבקשת תושבי השכונה הדתית „שערי חסד" ולדחות את סלילת רחוב דיסקין.

הכבישר ברחוב המחבר את בנייני המאור של „קריית וולפסון", ההולכה ומושלמת, עם בתיה של שכונת „שערי חסד". נציגי ועד „שערי חסד" נועדו לפני הישיבה עם ארבעה חברי מועצת עיריה מן המפד"ל, יוסף גולדשמידט, ישראל ליפל, דוד ברגמן ואפרים הרוש, וכן עם גזבר העיריה, יוסף צודאל. וטענו כי דיירי השכונה כמתי אפצעיהם הכביש אינו משרת אותם. לדבתם, נועד הכביש החדש להיטיב „קריית וולפסון" האמידה ו־ אין הצדקה כי הם, המתגוררים ב־ מקום עשרות שנים, ישלמו סכומים גבוהים עבור הריה המפוארת ה־ מאוכלסת בעיקר בתושבי חוץ.

כאשר הועלה הנושא בישיבת ה־ מועצה ביקש ליפל שלא לאשר את ההצעה להטיל מס גבוה על תושבי „שערי חסד". ולאחר דיון תחליטה המועצה לדחות את ביצוע הכביש, בהמלצה למצוא פתרון מתאים על דעת תושבי השכונה.

הורישה רכושה למשרד הבטחון ולקק"ל

תושבה רמת גן, עתירת נב־ סים, מסרה את ביתה עוד ב־ חייה לקרן הקיימת ובצוואתה הורישה חלק אחר מרכושה לקרן הקיימת ולמשרד הבטחון.

רבקה הפליון, ע"ה, יוצאת יה־ דות טורקיה, שנפטרה לפני זמן מה בשיבה טובה, ובעלה ברוך הפליון ז"ל, שהיה מיוצאי יה־ דות סלוניקי היו מסורים לרעי־ יון התחיה הלאומית, ועלו אר־ צה לפני 42 שנה.

בני הזוג שהיו חשוכי ילדים, הכבו בנדיבות במוסדות חינוך ותרבות והקדישו סכומי כסף נכבדים לחלוקת סטיפנדיות ל־ תלמידים נזקקים.

מומחה ממליץ על הקמת אגף תחבורה בעיריית חיפה

מאת סופרנו בחיפה

על הקמת אגף לתחבורה בעיריית חיפה, אשר יאחד את מחלקה הדר־ כים, מחלקת הבטיחות וה„כרמלית", ממליץ מומחה לייעול. נח כהן, ב־ דו״ח שהגיש בימים אלו לראש ה־ עיריה, יוסף אלמוגי. כן הוא ממליץ על הקמת חברה לפיתוח תחבורה „נתיבי כרמל" במתכונת חברת „נתי־ בי איילון" בתל־אביב.

מר כהן, שמותח ביקורת על חוסר תיאום בין גורמים ממשלתיים ועירו־ ניים בפיתוח התחבורה בחיפה, מציע כי החברה לפיתוח התחבורה תהיה חברה עירונית—ממשלתית שתעסוק בתכנון וביצוע פרוייקטים גדולים ה־ משותפים לעיריה ולמשרד התחבורה. פעולות החברה ימומנו על ידי ה־ ממשלה באמצעות משרד התחבורה והעירייה. על פי השיעורים הקיימים. המומחה קובע שיש להבטיח תקציב של 20 מיליון ל״י לשנה להתחלת הפעלת החברה.

להלן ממליץ המומחה כי במשרד מהנדס העיר תוקם יחידה מידע, ש־ תאסוף מידע שוטף על חיפה והאיזור. נתונים שיתקבלו יהוו בסיס להח־ לטות לפיתוח העיר, ובעיקר לתכנון התחבורה.

במפלגה ובתנועה

המפד"ל הפועל בתל־אביב

שיעורי תורה

בבית הכנסת האשכנזי רחוב רמה 5, נווה־שרה, שיעור בהדרש ע"י ר' יוסף ספירא. בבית הכנסת „אהל יוסף", ב"8, שיעור ב„עין יעקב" ע"י הרב ש. אפרתי. בבית הכנסת המרכזי קריית שלום, ב"4, שיעור בדף היומי ע"י הרב דב ויס.

ירושלים

תערוכת עדים המכובות במוזיאון ישראל

פרחי־נייר, חרוזים, ציורים ובהי בובות ניתנים לעשייה בידי ילדים המבקרים בכיכך חודש אוגוסט ב־ תערוכה עולם הבובות שבמוזיאון ישראל.

הדרכה לפעילות ניתנת בימים א׳, ב׳, ד׳, ה׳ בשעות 10—12, 14.30—17.30 ובימי ג׳ בשעות 16—18.

תל־אביב

בבנין חוג הרמב"ם (רח׳ יהושע בן־נון 46)

מתקיימת התפילה בציבור — בשבתות ובחגים — מתחילים ב־8.30 בבוקר. לפני התפילה לומדים במה משניות בפרקי אבות. ההשתתפות ב־ תפילה אינה כרוכה בתשלום.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: בנין הבריאות — מרכז כסהרי, קריה יובל, טל. 415081; בלסם — רח׳ צאלה אידין.

תל־אביב: גרוסו — רח׳ שינקין 27, טל. 284791; נורדאו — רח׳ בן־יהודה 183, טל. 242673.

בת־ים: הלוי — רח׳ בלפור 9 בת־ים.

חולון: בריאות — רח׳ קראוזה 46.

רמת־גן הסביבה: הלפיות — רח׳ אבא הלל 30 ר"ג טל. 723554.

בני־ברק: ירושלים — ירושלים 62 ב"ב.

הרצליה הסביבה: ככר ריבלין — רח׳ הנגב 142 הרצליה פיתוח (מול בלוק עירוני).

נהריה: הרופא — רח׳ הרצל 2, טל. 28656.

רמלה—לוד: סניסם — רח׳ הרצל לוד.

באר־שבע: „אביבי" — שכון ג׳.

לוח הצופה

* פיריס הקונה רהיטים, אנכי קה, פריז־ידריה, רהיטם משרדי וכל הקשר בית אחרים. כליקן 864938, בערב 876852.

* להבל הרחבה, דרוש נער ל־ ביניה „פלוקי". לעבודה במפעל ד־ מהוצה לו. לפנות לטל. 36327 או לרח׳ בן אביגדור 26, ת"א.

בבית המשפט המחוזי ירושלים

תיק עזבונות 516/74

בענין: עזבון המנוחה נורה אלינ־ סון ת.ז. 1000098 מרח׳ הבוסתנים 13 בית הכרם ירושלים שנפטרה ביום 18.6.74.

המבקש: דוד אלינסון, ת.ז. 1000087 מרח׳ בורלא 6 תל־אביב ע"י ב"כ עו"ד י. רסלר משדרות הד מלך 28, תל־אביב.

הזמנה

להודיע ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט ליתן צו הכברזו על ירושת המנוחה הנ"ל, הנני מזמין בזה כל אדם הטוען כי יש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל הרוצה להתנגד לתכי־ זה, להגיש הוך 15 יום ביום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת לשאם לא כן יתן בית המשפט צו כבוב בעיניו.

דוד ולך, שופט רשם בית המשפט המחוזי

פוליסת בטוח של חברת הסנה

היזם הגרלת מפעל הפיס בשעה 19.00

מפעל הפיס

נרשמו לנשואין

[illegible]

היום

יום חמישי כ׳ מנ"א תשל"ד 8.8.74

פרי עקב

הפרק: איוב כא—כב; המשנה: הכיל ג, ב—ג; הדף: חולין כד; ההלכה: אורח חיים, ג—ה.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א, ב, ג — כל שעה	
09.55	(א) חדשות באנגלית
10.55	(א) חדשות בצרפתית
5.55	(א) חדשות באנגלית
6.50	(א) חדשות בצרפתית

שידורי תכניות לעולים (ג) עברית — 19.00; יידיש — 19.30; לאדינו — 20.00; מוגרבית — 20.15; יומנית 20.30; רוסית — 20.45.

רשת א׳

[illegible]

רשת ב׳

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה בללית

[illegible]

טלוויזיה לימודית

[illegible]

האופרה

רחוב אלנבי 1 תל־אביב

טל. 52571

	הדיגות מריצה
	הצגת פסוים מריצה בשעה 9 בערב
8/8	
10/8	חתונת מריצה
12/8	חתונת מריצה
14/8	חתונת מריצה — הצגת פסוים מריצה
17/8	חתונת מריצה
18/8	נסיכת הקרקס
19/8	חתונת מריצה
21/8	חתונת מריצה
24/8	חתונת מריצה
25/8	זה בהאזמאבה
26/8	חתונת מריצה
	הספר מסביליה
27/8	באת ערב
28/8	חתונת מריצה
31/8	נסיכת הקרקס

כל ההצגות בתל־אביב וירושלים מתחילות בשעה 8.30 בערב

תיאטרון ישראל

הערב 8.8.74

הבימה: בן, בו יהלם — באולם הגדול, ת"א

הקאמרי: בשדה — תל־אביב

התיאטרון העירוני חיפה: נשר הסביבה — חיפה

הצופה

עתון יומי

HATZOFE DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ, העורך: ש. דקל־יחיא, בתרבה ומנהלה: תל־אביב, רח׳ המסגר 66, טל. 25421; ת"ד 2045, חשבון בנק הדואר 41134. סניף ירושלים: רח׳ בן־יהודה 1, ת"ד 1148, טל. 35609 528344, בערב טל. 234910. סניף חיפה רח׳ ...; סל. 563628 דפוס העשור בע"מ, ת"א, רח׳ המסגר 66, טל. 3155.

אין המערכת אחראית להחזר כתבי־יד לכבעוט

יבואה 5

יום חמישי כ׳ מנ"א תשל"ד 8.8.74

מדינת ישראל

משרד הבטחון / אגף השקום

המחלקה להנצחת החייל

מועדי הבאת חללי מלחמת יום הכפורים לקבורת קבע

ביום ראשון כ"ג מנחם־אב תשל"ד 11.8.74 יובאו לקבורה

בבית הקברות הצבאי — קרית שאול

סמל ארזי (חרזי) יהיא ז"ל	בשעה 16.30
רב"ט אשבל קלמן יעקב ז"ל	בשעה 10.30
סמ"ר בן־טולילה קרלוס (שלום) ז"ל	בשעה 13.30
סמל ברזילי גלעד ז"ל	בשעה 12.00
סמל גרום שמואל ז"ל	בשעה 09.00
סמ"ר הרשמן אהרון ז"ל	בשעה 10.30
סמ"ר זוביש יוסף ז"ל	בשעה 13.00
רב"ט כבודי נתן ז"ל	בשעה 15.00
סמל מושר יוחנן ז"ל	בשעה 18.00
סגן מינדזיגורסקי זאב ז"ל	בשעה 12.00
סמל פורטנוי אמיר ז"ל	בשעה 13.30
סמל פרימור (פלוצקי) דני ז"ל	בשעה 15.00
רס"ל שטיינברג יעקב ז"ל	בשעה 09.00
סמ"ר תורן אריה ז"ל	בשעה 16.30

תאום ההסעות נעשה בין המשפחות לבין קציני הערים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חיפה

הודעה

עף פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הנה בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י חב׳ בורנשטיין ובניו להקמת בנין מדורג אחד (במקום 2 בניינים) בגובה של 3—4 קומות במקום 3 קומות על קומת עמודים כפי שנקבע בתכנית ת"ע) ברח׳ יויד 38, חלקה 44 בגוש 10785; כן כוללת תכנית הבנייה חדר מדרגות מוגדל וחללים מקורים בכניסה ועל יד המקלט שלא חושבו כשטח בניה בשטח הבניה המותר.

ניתן לעיין בבקשה בחדר מס׳ 319 בהיכל העיריה, בימי א׳, ה׳, בשעות 08.00—12.00.

מעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יגיש לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

י. כהן — מהנדס העיר

חוק תכנון והבנייה תשכ"ה—1965

ועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו

מודעה בהתאם לסעיף 149

אנו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו, בקשה ליתן אשור לשמוש חורג לשנתי ... ברח׳ הירשנברג 10 ת"א למטרת גלריה לאמנות. כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו בשדרות... 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

ש. להט — ראש העיריה

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו

ראש עיריית ת"א הורה להפסיק החזר היטל עינוגים לקולנוע „מוגרבי"

בשל הקרנת סרטים בשבת במסווה של „מועדון"

מאת סופרנו בתל-אביב

ראש עיריית תל-אביב—יפו, שלמה להט, הורה למחלקת ה[illegible] להפסיק את החזר היטל העינוגים לקולנוע „מוגרבי" אשר הפר את [illegible] עיריית [illegible] את הקולנוע בליל השבת האחרונה, בתואנה שבירות, הוקרנת סרטים במסווה של „מועדון".

כפי שנודע לסופרנו, קיבלה הנהלת קולנוע „מוגרבי" התראה [illegible] את הקולנוע [illegible] להפעיל שם „מועדון" [illegible] רק סרטים בלילות שבת. [illegible] לא נענו לאזהרה, ובאמצע הפעילו בליל השבת האחרון, את ה„מועדון".

בעקבות כך הורה ראש העיר שלא להמשיך ב[illegible] היטל [illegible] אלא [illegible] להחזיר את [illegible].

[illegible]

צעירי המפד"ל בעירייה פועלים להבטחת חילול שבת

[illegible]

סגישה המשפחה לאגודת הפיקוח

[illegible]

מחסור בדירות לעולים

משרד השיכון מספק רק 60 אחוז מהדרישה

אב משרד השיכון יעקב בן-[illegible] התחייבותו [illegible] 13,500 יחידות דיור עד סוף 1973 ו-25 אלף יחידות עד סוף 1975, ויעבוב [illegible]

לדברי המנכ"ל, קיים עתה מחסור בדירות לעולים כבעש בכל ישובי הארץ, הואיל ומשרד השיכון מספק כיום כ-60 אחוז מן הדרישה. [illegible] בלוי השבה קיבלו עולים 837 יחידות. [illegible] כ-1400—1500 [illegible] או שיצאו מבורכו הקליטה. [illegible] כ-6000 דירות [illegible] לקליטה זמנית, [illegible] עד סוף 1975 [illegible] בכמות 1060 [illegible] מחוסר דיור מתאים.

בית „בני עקיבא" בירושלים יושלם תוך כמה חדשים

מאת כתב „הצופה" בירושלים

בית „בני עקיבא" בעמק הצלבה בירושלים יושלם תוך החודשים אחדים, [illegible]

[illegible]

110 מחללי מלחמת יוהכ"פ הובאו אתמול למנוחות

אתמול הובאו למנוחת עולמים כ-110 מחללי מלחמת יום הכיפורים. הלוויות נערכו בבתי קברות צבאיים [illegible] ולכל אחד מהן הנשלח קצין רב צבאי.

הלוויות התקיימו בבתי הקברות באופקים, אשקלון, בית קשת, גבעת חיים, גבעת שאול, גינגר, הגושן, הר הרצל, זכרון מאיר בבני-ברק, חיפה, הזרים, יבנה, כנרת, כפר יחזקאל, כפר יהושע, כפר ירוחם, כפר שבר יהו, מולדת, מסולה, נוה-ים, גיר גלים, עין הכרמל פתח-תקוה, קבוצה יבנה, קבוצת כנרת, קריית סבפת, קריית שאול, רביבים, רמת יוחנן, שריד, תל-מונד, תל עדשים.

לוויות והדה"א זה הקיצון הי"ד

[illegible]

התמרמרות על סירוב הנהלת עיריית חיפה להקים בי"ס ימי דתי

מאת סופרנו בחיפה

[illegible]

אישים ומוסדות

— שר הכספים, חיים י. צדוק, קיבל אתמול בלשכתו בירושלים את שגרירת אוסטריה בישראל, [illegible]

— שגריר שוויץ בישראל, [illegible] יצא אתמול את הארץ [illegible]

— חברי כנסת, אישי ציבור, [illegible]

נהרג בתאונת דרכים

רוכב אופניים, [illegible] מקריית עקרון, נהרג שלשום בערב לפגיעת משאית [illegible] ליד רחובות. [illegible]

● לשכת התנועה במשטרת מחוז [illegible] אתמול לפשיגה, [illegible] ברחוב בר יהודה 18. [illegible] התנועה יעבור במשרד הזה. מספר הטלפון הנו: 666601.

למנהל המוסד

מר שבטר קלמן ורעיתו

ברכת מזל טוב — להולדת הנכד

בית הוריב פיפי
ההנהלה והעובדים

קרא מחר ב-

ידיעות אחרונות

המוסף לשבת — 7 ימים — השבועון לכל המשפחה

מגעי שר החוץ עם שלטונות ארה"ב
מאת ישעיהו בן-פורת

יומן קהיר
בירת מצרים והשבועה בה התגורר הכתב לפני שנים, כמו שהן נראות כיום. — שיחות עם משכילים מצריים על ארה"ב והשלום עם ישראל
מאת פרופ' גדב ספרן

אמ"ן במשעול הצר
רפאל בשן מראיין את שר ההסברה אהרון יריב על מצבו ועתידו של אגף המודיעין בצה"ל

גילויים על הימים שלפני ואחרי מלחמת יום הכיפורים
מאת שלמה נקדימון

ציץ' — חצי שנה אחרי
מה נשתנה בת"א והעוריותה 6 חודשים לאחר שנכנס הליכוד לעלי המעבר?
מאת בלה אלמוג

לאחר סבאסטיה
מאת שולמית אלוני

דרוש בטחון עצמי לאומי
מאת תת-אלוף (מיל.) אורי בן-ארי

רשות השידור — לאן?
מאת עמנואל בר-קדמא

מיומנו של ראש ממשלה
מאת אהרון בכר

מדוריהם הקבועים של:
חיים חפר, עמוס קינן, ברוך עברון, דידי מנוסי, מלבי קשת ועוזה יריב

ה ש מ ט ה

בכתבה שפורסמה ב„הצופה" ביום חמישי י"ג במ"אב תשל"ד, על הדיון וההחלטה שנתקבלו בישיבת המזכירות המאוחדת של התנועה בדבר „יעול העבודה בסניפי התנועה" הושמט בטעות, כי ההצעות להחלטות בדבר קיצוצים במנגנון הסניפים וייעול עבודתם בכל תחומי פעולותיהם, הובאו ע"י הח' אליהו הן ציון בתמוי ישיבת המזכירות על דעת כל שלושת ראשי מחלקה הארגון של המפד"ל והמזרחי והפועל המזרחי.

המזכירות

מכרז מס' 22/74

המועצה המקומית יבנה מזמינה בזה הצעות

לאחזקה שנתית של רשת הכביש ביישוב

את המפרט ותנאי ההסכם ניתן לקבל במזכירות המועצה עד התאריך 22/8/74 בשעות העבודה הרגילות, תמורת 50 ל"י שלא יוחזרו.

להצעות יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 8,000 ל"י.

הצעה ללא ערבות לא תובא לדיון.

את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום ולציין ע"ג המעטפה „מכרז מס' 22/74".

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא.

מאיר שטרית
יו"ר המועצה

טליתות תכלת בע"מ

הננו להודיע בזה כי אבדו השיקים המשוכים על בנק המזרחי סניף השרון ת"א.

שיק מס' 675453	ד"פ 2.8.74	ע"ס	2,700	ל"י
שיק מס' 675454	ז"פ 9.8.74	ע"ס	2,700	ל"י
שיק מס' 675455	ז"פ 16.8.74	ע"ס	2,700	ל"י
שיק מס' 675456	ז"פ 23.8.74	ע"ס	2,700	ל"י
שיק מס' 675457	ז"פ 30.8.74	ע"ס	2,700	ל"י
שיק מס' 675458	ד"פ 6.9.74	ע"ס	2,700	ל"י
שיק מס' 675459	ז"פ 13.9.74	ע"ס	2,700	ל"י
שיק מס' 675460	ז"פ 20.9.74	ע"ס	2,700	ל"י
שיק מס' 675461	ז"פ 27.9.74	ע"ס	2,859.50	ל"י

סה"כ 24,459.50 ל"י

השיקים הנ"ל היו לפקודת א. ד. צוקרמן בע"מ.
כל השיקים הנ"ל בטלים ומבוטלים וכל הרוכש אותם או סוחר בהם, שם כספו על קרן הצבי.

בית המדרש אוהל יוסף
בנשיאות הרה"ג האדמו"ר מקוידנוב זכותו יגן עלינו
ת"א רח' דיזנגוף 67

למכובדנו מאוד נעלה

הר' קלמן גרינבוים ומשפחתו

להולדת הנכד
בן לנחמן ודבורה זיו
שפע ברכות
יהי"ר ותרוו רב נחת ואושר מכל צאצאיכם

הגבאים והמתפללים

משרד השיכון
מחוז הגליל

לרגל חופשה שנתית
תחנת מחלקת האכלוס במחוז הגליל
נצרת עלית, סגורה לקבלת קהל
מיום 15.8.74 עד 2.9.74

מיטב האיחולים

לחברנו יצחק שינדלהיים ורעיתו

לנשואי הבת שושנה עם בחיל
מחלקת המיסים המרכזית
לשכת המיסים במחוז השפלה
ההנהלה והעובדים

ב"ה

המועצה המקומית נס-ציונה — המועצה הדתית נס-ציונה

הוועדה המכינה את בחירת שני רבני המקום בנס-ציונה

מכריזה בזה על קבלת הצעות לכהונת שני רבני המקום — אשכנזי וספרדי

כל רב שברצונו להשתתף במכרז עליו להגיש: —
א. הצעת מועמדותו בכתב בצירוף תולדות חייו בכתב ידו.
ב. העתקי סמיכה לרבנות משני רבנים גדולי תורה מפורסמים לפחות.
ג. תעודות כושר לכהונת רב המקום מהרבנות הראשית לישראל, או נסיון בעבודה רבנית.
ד. כושר הבעה בכתב ובע"פ ובעל השפעה חינוכית עם צעירים ומבוגרים, בעים הליכות עם הציבור ובעל השפעה תורתית.
ה. המועמדים לא יהיו בגילים פחות מ-30 שנה ולא למעלה מגיל 50 שנה.
ו. רצוי רב אשר שירת בצה"ל.
ז. זוכה לגור במקום.

את ההצעות יש להמציא עם המסמכים עד תאריך כ"א אלול תשל"ד 8.9.1974 שעה 12.00 בצהרים, לפי הכתובת: הוועדה המכינה שע"י המועצה הדתית נס-ציונה ת.ד. 93.

בסמכותה של הוועדה המכינה להזמין מי שנראה בעיניה כמתאים ומועמדים אשר יראו לה שלא מתאימים לא יוזמנו לבחון.

ישראל שמיר — ראש המועצה המקומית נס-ציונה
שמעון נפיש — יו"ר המועצה הדתית נס-ציונה

המועצה המקומית יבנה

מכריזה בזה על 4 משרות פנויות כדלהלן:

1) מכרז מס' 16/74
מנהל משק בבי"ס מקיף — משרה מלאה

2) מכרז מס' 18/74
ספרן בבי"ס מקיף — משרה מלאה

3) מכרז מס' 19/74
לבורנט בבי"ס מקיף — ⅔ משרה

4) מכרז מס' 20/74
רכז בטחון, רצוי איש בדרגת סגן, סרן (מיל.)

פרטים נוספים וטפסים להגשה אפשר להשיג במזכירות המועצה בשעות העבודה הרגילות.

יום אחרון להגשת הצעות: 16.8.74, שעה 12.00

מאיר שטרית — ראש המועצה

דרושים:

1. זוג לעבודה במטבח

אחד מבני הזוג חייב להיות טבח ראשי/ה או סגן/ית מנהלת המטבח.

2. חצרן - בעל מלאכה

לאשתו מובטחת עבודה.
דיור במקום הכרחי ואפשרי

*

מועמדים דתיים יפנו בכתב בצירוף תולדות חיים לגבעת וושינגטון ד.נ. שקמים, טל' 055/93184.

ה ו ד ע ה

נמסרת בזה הודעה כי המודעה בדבר הפקדת התכנית הנקראת „תכנית מס. 1234 שינוי מס. 1 לתכנית מפורטת מס. 303 גוש 6420 חלקות 70, 73, 74 הרצליה", שפורסמה בילקוט פרסומים מס. 1841 מיום 27.7.72 תשל"ג עמ' 2145

מבוטלת בזה.

ד. רוניק
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — מחוז תל-אביב

התאריך: ט' אב תשל"ד — 28.7.74

המועצה המקומית פרדס חנה — כרכור

מרכזי המועצה מבקשים להחק את הכבוד האחרון לנופלינו — יקירינו חללי מלחמת יום הכיפורים, אשר יובאו לקבורת קבע בבית העלמין בכרכור:

מוציק יעקב ז"ל
סולומוביץ שלמה ז"ל

הלוויה תתקיים ביום שישי כ"א באב תשל"ד — 9.8.74 בשעה 12.00 בצהריים בחלקה הצבאית בבית העלמין.

אברהם שץ — ראש המועצה

האוניברסיטה העברית בירושלים

אבלה על בני משפחת האוניברסיטה שנפלו במלחמת יום הכיפורים

ומכבדת את זכרם עם הבאתם למנוחת עולמים

עירית בת־ים

תושבי בת־ים

מרכינים ראשם ומתאבלים

על בניהם שנפלו במלחמת יום הכיפורים

המובאים למנוחת עולמים — יהי זכרם ברוך

י. ולקר — ראש העירייה

צוות ייעוץ לענייני תעשיה לשמירת איכות הסביבה

צוות בציגי השרים לאיכות הסביבה בראשותו של מנכ"ל משרד הפנים, ה. קובדסקי, החליט להקים „צוות ייעוץ לענייני תעשייה", אשר יהא משותף לכל משרדי הממשלה ויתפקד בהכללת שיקולי איכות הסביבה בהקמת מפעלי תעשיה. [illegible]

צוות הייעוץ לענייני תעשיה ישמש כגוף מייעץ לרשויות הכוכיות ולוועדות המחוזיות לתכנון ולבניה בהקמת תעשיות חדשות. [illegible]

---

* גפי לאה בדירוד נתבנתה אתמול כצורכת ה„ג'רוזלם פוסט", במקומו של מר לוריא ז"ל.

העיר רמת גן

מלווה ביגון ובצער את בניה חיילי צבא הגנה לישראל שנפלו במלחמת יום הכפורים, המובאים למנוחת עולמים, ומשתתפת בצערן של המשפחות השכולות

יהיו גבורי הדרור והנצחון הנאמנים והאמיצים חתומים בלב ישראל לדור דור.

ד"ר ישראל פלד
ראש העיר

לשמואל רכטמן

משתתפים בצערך על מות

אביך ז"ל

מתפללי בית-הכנסת היכל-ישראל

בננו היקר

אמנון ברטפלד הי"ד

שנפל במלחמת יום הכיפורים
יובא למנוחת עולמים
בבית העלמין במשמר יצחק, ביום ד' כ"ו מנ"א תשל"ד (14.8.74), בשעה 17.00.
אוטובוס יצא מהיכל התרבות תל-אביב, בשעה 15.00

המשפחה
ובית משואות יצחק

הננו משתתפים באבלו הכבד של

ר' חיים דוד פיקרש

חבר הנהלת חברה קדישא הדרה

בהלקח ממנו רעיתו הנאמנה

צפורה (פייגה) ע"ה

בעבודתך הברוכה למען הכלל תמצא נחמה

חברה קדישא חדרה

משרד החנוך והתרבות

ביום שני כ"ד במנחם-אב (12 באוגוסט 1974) יועבר למנוחת עולמים, בבית הקברות הצבאי בהר הרצל, ארונו של עובד המחלקה להרבצת תורה במשרדנו

יעקב אגרסט ז"ל

שנפל במלחמת יום הכיפורים

הלוויה תצא משער בית הקברות הצבאי בהר הרצל בשעה 13.30 אחה"צ.

המועצה הישראלית לצרכנות
הרשות המרכזית לצרכנות — איגוד הצרכנים בישראל

גלויות לתלונות על אי הצגת מחירים

חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים מחייב הצגת מחירים על ידי הקמעונאים ובתי עסק לרבות מספרות, מכבסות וחנויות למוצרי מזון.

המועצה לצרכנות סבורה שבתנאי המשק כיום, יש חשיבות יתרה לעירנות הציבור בנושא זה.

כדי להקל על הציבור, הפיצה המועצה גלויות על אי הצגת מחירים. את הגלויות ניתן להשיג בארגוני הצרכנים, בעיריות ובמשרדי המועצה.

- איגוד הצרכנים בישראל — המלך ג'ורג' 23, תל-אביב, טל' 221713
- הרשות המרכזית לצרכנות — ארלוזורוב 23, תל-אביב, טל' 261111
- המועצה הישראלית לצרכנות — התשמונאים 103, תל-אביב, טל' 266485